Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola
székhelye: 7143 Őcsény, Perczel Mór utca 1.
Tel: 74/496-782
e-mail: titkarsag@ocsenyiskola.hu

Az ŐCSÉNYIPERCZEL MÓR ÁLTALÁNOS ISKOLA

Pedagógiai Programja

Őcsény, 2023. augusztus 31.

Farkas Lászlóné
intézményvezető

OM azonosító: **036345**

A nevelési-oktatási intézmény neve: **Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola**

Székhelye: **7143 Őcsény, Perczel u.1.**

Iktatószám: 156-1/2023

Ügyintéző: **Farkas Lászlóné**

Ügyintézés helye: **7143 Őcsény, Perczel u.1.**

Ügyintézés ideje: **2023. 08.31.**

Az irat aláírójának neve, beosztása: **Farkas Lászlóné intézményvezető**

Az intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

1. Az intézmény bemutatása

1.1. Szakmai alapdokumentum

1.2. Jövőkép

1.3. Az intézmény küldetésnyilatkozata

1.4. Helyzetelemzés

- az iskola környezete
- tárgyi feltételek
- személyi feltételek (iskola tanulói és dolgozói)

2. Nevelési Program

2.1. Alapelvek

2.2. Célok

2.3. Feladataink

2.3.1 Tanulókra vonatkozóan

2.3.2. Nevelőtestületre vonatkozóan

2.4 Eljárások

2.5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.6. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.7. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló – tanórán kívüli - tevékenységi rendszerek és szervezeti formák közösségfejlesztő feladatai

2.8 Szokások, hagyományok

2.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

2.9.1.Különleges bánásmódot igénylő tanulók

a) Kiemelten tehetséges tanulók fejlődését segítő tevékenységek

b) A **S**ajátos **N**evelési **I**gényű gyermekek integrált oktatása intézményünkben

c) Beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

d) Gyermek- és ifjúságvédelem az iskolában

e) A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

2.9.2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló fejlesztése: Integrációs Pedagógiai Rendszer

2.10. A pedagógusok intézményi feladatai

2.10.1.A pedagógusok feladatai, sajátos pedagógiai módszerek

2.10.2 Az osztályfőnökök intézményi feladatai

2.11. A szülők, a tanulók, a pedagógusok együttműködésének formái, az intézmény kapcsolatai

2. 12. A magasabb évfolyamra lépés feltételei, a tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályai

2.13 A tanulói jogviszony keletkezésének, megszűnésének, valamint a tanuló átvételének helyi szabályai

2. 14. Az elsősegély-nyújtási alapiseretek elsajátításának iskolai terve

2. 15. Az intézmény eszköz és fejlesztési jegyzéke

3. Az intézmény helyi tanterve

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

3.2. NAT 2020. órakeretek

3.3. A választható tantárgyak, foglalkozások közül történő választás szabályai

3.4. Csoportbontás elvei és indokoltsága

3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, és taneszközök kiválasztásának elvei

3.6. A NAT –ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.7. A tanuló teljesítményének értékelése, a tájékoztatás formái

3.8. A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése és minősítésének követelményei, formái, a tanulók jutalmazása, elmarasztalása

3.9. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

3.10. Iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

3.11.A tanuló tanulmányi munkája írásban történő ellenőrzésének formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

3.12. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

3.13. Mindennapos testnevelés

3.14. A sajátos nevelés igényű tanulók oktatása, nevelése, habilitációs tevékenységek

3.15. Az etnikai kisebbségi oktatás anyagának kiválasztása

3.16. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetése a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére

3.17. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

3.18. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programja

4. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések, záradékok

Szép dolog kifaragni egy szobrot és életet adni neki; de még szebb kiformálni egy emberi lelket és megtölteni igazsággal. (Victor Hugo)

1. Az intézmény bemutatása

1.1 Szakmai alapdokumentum

Az intézmény székhelye szerinti megye neve: Tolna megye
Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Szekszárdi Tankerületi Központ

OM azonosító: 036345
Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola
szakmai alapdokumentuma

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelésioktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI
rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapdokumentumot adom ki:
A köznevelési intézmény
1. Megnevezései
1.1. Hivatalos neve: Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola
2. Feladatellátási helyei
2.1. Székhely: 7143 Őcsény, Perczel Mór utca 1.
2.1.1. telephelye: 7143 Őcsény, Hősök tere 2.
2.1.2. telephelye: 7143 Őcsény, Fő utca 41.
3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye
3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma
3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere
3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.
3.4. Fenntartó neve: Szekszárdi Tankerületi Központ
3.5. Fenntartó székhelye: 7100 Szekszárd, Arany János utca 23-25.
4. Típusa: általános iskola
5. OM azonosító: 036345
6. Köznevelési alapfeladatai
6.1. 7143 Őcsény, Perczel Mór utca 1.
6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás
6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 110 fő)
6.1.1.2. felső tagozat
6.1.1.3. 5 évfolyamtól 8 évfolyamig
6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 14 fő)
6.1.1.5. integrációs felkészítés
6.1.2. nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
6.1.2.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 75 fő)
6.1.2.2. felső tagozat
6.1.2.3. 5 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.2.4. nemzetiségi nevelés-oktatás - német (nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás)
6.1.2.5. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 6 fő)
6.1.2.6. integrációs felkészítés
6.1.3. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba
6.1.4. iskolai könyvtár: könyvtári feladatokat a nyilvános könyvtár látja el
6.1.5. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem
6.1.6. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja: együttműködésben, megállapodás alapján
6.2. 7143 Őcsény, Hősök tere 2.
6.2.1. általános iskolai nevelés-oktatás
6.2.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 70 fő)
6.2.1.2. alsó tagozat
6.2.1.3. 1 évfolyamtól 4 évfolyamig
6.2.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 8 fő)
6.2.1.5. integrációs felkészítés
6.2.2. nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
6.2.2.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 45 fő)
6.2.2.2. alsó tagozat
6.2.2.3. 1 évfolyamtól 4 évfolyamig
6.2.2.4. nemzetiségi nevelés-oktatás - német (nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás)
6.2.2.5. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 3 fő)
6.2.2.6. integrációs felkészítés
6.2.3. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba
6.2.4. iskolai könyvtár: könyvtári feladatokat a nyilvános könyvtár látja el
6.2.5. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem
6.2.6. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja: együttműködésben, megállapodás alapján
6.3. 7143 Őcsény, Fő utca 41.
6.3.1. funkcionális egység
6.3.1.1. funkcionális egység jellege: (tornaterem)
7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga
7.1. 7143 Őcsény, Perczel Mór utca 1.
7.1.1. Helyrajzi száma: 379/1
7.1.2. Hasznos alapterülete: 791 nm
7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog
7.2. 7143 Őcsény, Hősök tere 2.
7.2.1. Helyrajzi száma: 764
7.2.2. Hasznos alapterülete: 450 nm

7.2.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
7.2.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog
7.3. 7143 Őcsény, Fő utca 41.
7.3.1. Helyrajzi száma: 719
7.3.2. Hasznos alapterülete: 200 nm
7.3.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
7.3.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog
8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

1.2 Jövőkép:

- Iskolánk gyorsan és rugalmasan törekszik kielégíteni a korszerű oktatásra vonatkozó társadalmi igényeket.
- Intézményi feladatait szakmai igényességgel végzi, melynek zálogát a folyamatos önfejlesztésben, továbbképzésben látja.
- Demokratikus légkörben – személyes példamutatással – toleranciára, az emberi értékek megbecsülésére, törvényességre nevel.
- Kiemelt céljának tekinti a tehetséggondozást, a széles látókörű, ismereteit hasznosítani tudó fiatalok képzését, akik képessé válnak egyéni életük és közösségük tudatos jobbítására. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelésű igényű tanulók integrált nevelését, oktatását; a felzárkóztatást. A kompetencia-alapú oktatás bevezetését, amellyel hatékonyan hozzájárulunk tanulóink kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez, segít nekik az élethosszig tartó tanulás megalapozásában, a sikeresebb munkaerő piaci elhelyezkedésben. Iskolánk úgy óhajt kaput nyitni a jövőbeni újító kezdeményezéseknek, hogy egyúttal ragaszkodik értékes hagyományaihoz.

1.3.Az intézmény küldetésnyilatkozata

- Az igényes és korszerű pedagógiai munka egyik zálogaként lelkes és elhivatott pedagógusokból álló tantestületünk tagjai képesek személyiségük és tudásuk fejlesztésére és az iskolai feltételek külső elvárásokhoz történő változtatásaira. Ennek biztosítékai az alkalmazott tantervek és tanári módszerek szükséges megújítása, és a tanítási eszközök lehetőségek szerinti modernizációja.
- Valljuk, hogy a nevelés és oktatás elválaszthatatlan, így nemcsak diákjaink ismereteit bővítjük, hanem kulturált emberi kapcsolatokra is nevelünk. Oldott légkörű iskolánk ösztönzi tanulóit a sokszínűségre, az önálló és szabad véleménynyilvánításra, a javító szándékú kritikára.
- Intézményünkben mindenkinek megvan az esélye, hogy céljait megvalósítsa; a diákok nemcsak következetes elvárásokkal, hanem segítő szándékkal is találkoznak; nevelőink folyamatosan képezhetik magukat, egymást segítő, támogató légkörben dolgozhatnak. Mindezek megalapozzák kiemelt feladataink teljesítését, így a tehetséggondozást, a sokoldalú képességfejlesztést. Kiemelt feladatunk, hogy tanulóinkat felkészítsük a további tanulásra.
- Reményeink szerint olyan fiatalokat lépnek ki iskolánk kapuján, akik az egyetemes emberi kultúra értékeinek megbecsülése mellett büszkék magyarságukra, szem előtt tartják az alapvető erkölcsi normákat, olyan életvitelt alakítanak ki, amely alkalmas egészségük és környezetük megóvására, tudásukat gyakorlatban is képesek hasznosítani, s törekednek egyéni életük és közösségük állandó jobbítására.

1.4. Helyzetelemzés

Az iskola környezete

Őcsény község a Sárköz tájegységében, a megye székhely közelében, Tolna vármegye Szekszárdi járásában található. A település híres repülőteréről, mélyen gyökerező néprajzi hagyományairól, népviseletéről. Őcsény község lélekszáma jelenleg 2394 fő, amely folyamatos csökkenést mutat.

A település mélyen gyökerező néprajzi hagyományokkal, értékekkel rendelkezik, amelyeket a mai napig őriznek az itt élők, itt tanulók, itt tanítók egyaránt. A felnőtt lakosság egy része Szekszárdra jár dolgozni, helyben kevés a munkalehetőség. A településen sok a nyugdíjas is. Az itt élők egy része munkanélküli, amely erőteljesen meghatározza az ide járó tanulók életkörülményeit, szociális hátterét.

Az 1990-s években sok család költözött ki Szekszárdról, ez megnövelte a tanulólétszámot is. Ez a tendencia sajnos megállt. Az iskola múltjában nagyobb mérföldkövek voltak a német nemzetiségi oktatás bevezetés 1991-ben, az Általános Művelődési Központ létrehozása, majd szétválása, illetve a fenntartóváltás.

Tárgyi feltételek

Az 1940-es évek második feléig külön épületben tanulhattak a felekezetek, így a katolikus és református iskola a településen két különböző helyen működött. A református iskola helyén ma az alsó tagozat, a katolikus templom mögött pedig a felső tagozat, helyezkedik el. Továbbá az egykori régi óvoda épületéből tornaterem került kialakításra a ’90-s években.

A felső tagozat épülete több alkalommal bővítésen ment keresztül, amikor is a tanári és igazgatói szoba átkerül az újonnan épülő szárnyba, amely helyet adott 2 új tanteremnek, informatika szaktanteremnek és a titkárságnak is. Majd az elmúlt évek során a tetőszerkezet és a nyílászárók is megújultak, ezzel energiahatékonyabbá vált az épület. A felső tagozat külső szigetelése is a Magyar Falu Program keretében 30 millió Ft értékben is megvalósult 2023-ban.

Az 1970-es években az alsó tagozat 2 tanteremből állt, majd a két szolgálati lakás átalakításával több tantermesre bővült. Évekig itt működött az iskola konyhája is. Ezt követően a 2000-s évek elején megépülő Közösségi Házban került kialakításra a korszerű konyha ebédlővel. Az alsó tagozat belső megújítása szinte teljes körű volt 2018-2019. között: nyílászáró cserével, lambériával, falak glettelésével, festésével, parketta csiszolással stb. E mellett a tornaterem is teljesen új külsőt kapott, teljes tetőcserével, új vakolattal, belső sportpadló cserével, új mennyezettel.

A felső tagozatos épület rendezett udvarral és bitumenes pályával rendelkezik, az alsó tagozat a közeli játszóteret használja. A termek számát tekintve az alsós épület 4 osztálytanteremből, két szaktanteremből, 1 logopédiai foglalkoztatóból és egy tanári munkaszobából áll.
Míg a felsős épületben 5 tanterem és 3 szaktanterem. 1 logopédiai foglalkoztatóból és egy tanári munkaszoba található az irodákon kívül.
A mindennapos testnevelés a tornaszobában, illetve a spotpályán és a község műfüves pályáján valósul meg.
Az iskola technikai felszereltsége jó, internet hozzáférés biztosított, IKT eszközök segítik a mindennapi oktató-nevelő munkát. Az informatika oktatás 22 számítógéppel valósul meg, amelyek folyamatosan korszerűsítésen, bővítésen esnek át.
Az épületek állaga nagyon sokat változott, fejlődött az utóbbi években.
Az iskolai környezet nagy hatással van tanulókra, pedagógusokra, az ott végzett munkára egyaránt.

Személyi feltételek
-az iskola és tanulói
Iskolánk nyolc évfolyammal működik, évfolyamonként egy osztállyal, kivéve a negyedik évfolyamot, ahol két osztályban tanulhatnak diákjaink. Létszáma **170-190 fő** között mozog, a bejáró tanulók száma az utóbbi években folyamatosan növekedett, mintegy 1/3-át teszi ki a tanulólétszámnak. Átlag osztály létszámunk 21 fő.

Tanulóink közel 1/4-a hátrányos helyzetű, ebből 10 tanuló halmozottan hátrányos helyzetű. Átlagban 12 sajátos nevelési igényű tanulónk van.

A tanulóink életkörülményeit vizsgálva az alábbi veszélyeztető tényezők jelennek meg: gyermekét egyedül nevelő szülő, nevelési hiányosság, káros életvezetési szokások, kedvezőtlen lakásviszony, rossz anyagi helyzet, munkanélküliség stb. Ezek a tényezők befolyásolják tanulók magatartását, tanulmányi munkáját, eredményeit. Több tanulónál a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek, ami már önmagában is nehezíti a tanulmányi előrehaladást, az előforduló tanulmányi motiválatlanság, illetve részképesség zavarok, képesség hiányok mellett. Az iskolában komolyabb magatartási problémák még nincsenek.

Iskolánkban kezdettől fogva nagy hangsúlyt fektettünk a nyelvoktatásra.
Az első osztálytól, biztosítjuk a nyelvtanulást nemzetiségi német nyelvből, természetesen alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz.
Az iskola jellegéből fakadóan a szülők igényeihez mérten szervezzük a napirendet, a napközis foglalkozásokat, a tanulószobát, illetve a tanórán kívüli tevékenységet

Az iskola akkor lesz eredményes, ha folyamatos fejlesztésre rendezkedik be, figyelembe véve változó korunk igényeit.
Az iskola nemcsak tehetséggondozást, képességfejlesztést, hanem a felzárkóztatást is messzemenően biztosítani tudja. Tanulóink a későbbiekben is jó eredménnyel, megalapozott tudással állnak helyt a középiskolában.

Kis létszámunk ellenére igyekszünk minél több tanulmányi versenyre benevezni tanulóinkat, ahol nem kis büszkeségünkre eredményesen szerepelnek.

-az iskola dolgozói
A Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola tantestületének létszáma 18 fő (17 teljes munkaidős, 1 óraadó). Tartósan távol van 1 fő. Az elmúlt évek során bekövetkezett nyugdíjba vonulások miatt a természettudományos tantárgyak tanítását részben tudja megoldani az iskola egy óraadó kollégával. A nyelvtanárok személye is folyamatosan változott, jelenleg 3 tanító végzi a nyelvoktatást 2 fő nemzetiségi nyelv műveltségterülettel, 1 fő német nyelv műveltségterülettel. Az ének-zenét és testnevelést szintén tanító testnevelés szakkollégiummal tanítják a kollégák. A rajz és vizuális kultúra és a technika tervezés tantárgyak esetében nincs szakképzett pedagógus. A főbb tantárgyakat (matematika, fizika, magyar nyelv, magyar irodalom történelem, biológia, kémia) jelenleg tanári végzettségű pedagógusok látják el 1 fő óraadóval. A pedagógiai munkát ellátó pedagógusok közül mindenki felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Az elmúlt években két kolléga elvégezte a matematika és informatika műveltség területet. A testület néhány tagja több képesítést vagy több diplomát is megszerzett az évek folyamán. Jelenleg az intézmény szakos ellátottsága

83%-s. A pedagógus életpálya modell bevezetése óta több kolléga is átesett már a minősítésen és pedagógus II.-be került, többen életkoruk folytán jutottak be a Pedagógus II. kategóriába.
A szakos ellátottság teljes körű lefedettsége még nem megoldott.
Az iskola törekszik a megfelelő személyi feltételek biztosítására a lehetőségekhez mérten. Az élethosszig tartó tanulás, a folyamatos képzések, önképzések jellemzik ma is a tantestületet.

A pedagógusok átlagéletkorát tekintve azt látható, hogy több, sok éves, nagy tapasztalattal bíró kolléga dolgozik a testületben. 3 nyugdíjhoz közeli korú 60 év felett, 7 fő az ’50-s években jár, 5 fő a ’40-s éveiben. Egy kollégánk huszonéves, ő még jelenleg gyakornok és 2 kolléganő a ’30-s korosztályba tartozik.
A tantestület átlag életkora közel 55 év. A tantestület 67%-a 40 és 60 éves kor között helyezkedik el. A nyugdíjba vonulók hiányának pótlása az elkövetkezendő évek kiemelkedően fontos feladata lesz.
A tantestület tagjai két munkaközösségben tevékenykednek: alsós és felsős. A szakmai műhelymunka helyszínei ezek, az iskolai közösség alappillérei. Mivel a 2 épület külön található, a két munkaközösségvezető szerepe még jobban felértékelődik.

2. Nevelési Program

2. 1. Alapelvek:

Alapelv csak az lehet, amelyet mindannyian kivétel nélkül elfogadtunk.
Intézményünk működjön - **jogszerűen**
- legyen **demokratikus** és **gyermekközpontú,** kínáljon tanulóinknak változatos, tevékenységeket és **érvényesüljön a szakmaiság elve.**

Ennek érdekében:

- Iskolánk minden pedagógusa törekszik tanulóink ***személyiségének harmonikus fejlesztésére***, mely a testi, lelki egészséget egyaránt magába foglalja. Mindenki azért dolgozik, hogy tanulóink személyisége pozitív irányba változzon.
- Szabályaink figyelembe veszik a ***gyermekek életkori sajátosságait***, ezért a többség által elfogadhatók, érthetők, teljesíthetők, a gyermeki érdekeket szolgálók.
- Helyi nevelési rendszerünk lényege az intézménybe járó ***gyermekek előítéletektől mentes elfogadása***, együttnevelés, fejlesztés (IPR), a társadalmi egyenlőtlenség pszichés hatásainak ellensúlyozása.
- Felkészítés ***élethosszig tartó tanulásra, a kompetencia alapú oktatás folyamatos fejlesztése***, az életben való előrejutás esélyének növelése.
- ***Személyes példa, az illem, a magatartási és erkölcsi normák*** elsajátításával mérsékelni kell a szociális és neveltségi különbségeket. Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és egyéb problémáiban.
- Fontos, hogy ***jó munkahelyi körülmények*** között végezze gyermek és felnőtt a munkáját. Ezért a tanulókat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
- Törekszünk az ***egymás tiszteletén alapuló harmonikus*** pedagógus-diák, pedagógus-szülő, pedagógus-pedagógus, diák-diák, gyermek-felnőtt ***viszony kialakítására***. Fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára azért van szükség, hogy elősegítsük az egyén társadalmi beilleszkedését, amely boldogulásának alapvető feltétele is egyben.
- Az iskola a tanítás-tanulásnak olyan színtere legyen, ahol a tanulók ***képességeikhez mérten a legjobban teljesítenek*** és az élethosszig tartó tanulás alapjaival rendelkeznek.
  Ennek érdekében:
  - az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit
  - sokszínű és differenciált nevelő - oktatómunkát alkalmazunk
  - az ismeretanyag megértése és alkalmazása során az önálló tájékozódás és - ismeretszerzés képességeihez szükséges mintákat közvetítünk
  - az írott és elektronikus eszközök értő használatára tanítunk
  - oktatásunk legyen olyan, ahol a tanulók ismeretei folyamatosan bővülnek, figyelembe véve a fokozatosság elvét
- nagy gondot fordítunk a**z alapkészségek**, **képességek, és kulcskompetenciák fejlesztésére.**
  Kiemelten kezelendő:
  - olvasás és szövegértő képesség
  - matematikai készségek és tudás
  - nyelvtani ismeretek és helyesírási készségek
  - idegen nyelvi kompetencia
  - természetismeret megismerésének képessége
  - magas szintű gondolkodás
  - fejlett kommunikációs készség
  - társas viselkedés.
  - országos méréseken részt veszünk, értékeljük, a további feladatokat meghatározzuk
  - folyamatosan számonkérjük a minimumot
  - lehetőséget biztosítunk a gyenge és közepes tanulók felzárkóztatására

- felkínáljuk a nemzetiségi német nyelv tanulását
- szemléltető eszközeinket, digitális eszközeinket folyamatosan korszerűsítjük, bővítjük
- a mindennapos testnevelés megvalósítása
- törekszünk a minél teljesebb szakos ellátottságra
- utazó gyógypedagógus igénybevételével biztosítjuk a gyógypedagógust, logopédust, gyógytornászt.

- Biztosítsuk az ***alapkészségek, alapismeretek elsajátítását***, alkalmazását. Készítsük fel tanulóinkat az önálló ismeretszerzésre, valamint az önművelésre. Ennek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása, alapkompetenciák fejlesztése.
- A személyiségfejlesztés valós helyzetből induljon ki. Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia ***a szociokulturális hátrányok leküzdésére***. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség. Intézményünk biztosítja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását gyógypedagógus bevonásával. Ugyanakkor a kiemelkedő képességű tanulóknak is lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- A világban való eligazodás feltételezi ***legalább egy idegen nyelv elsajátítását***. Iskolánk ezen a területen is igyekszik a legjobb feltételeket megteremteni.
- Mai társadalmunkban fontos, hogy lépést tartsunk az ***informatika gyors fejlődésével***. Ehhez tantárgyi keretben lehetőséget biztosítunk az alapok elsajátítására és az internetes csatlakozásra.
- Segítjük tanulóinkat az egyénre szabott ***reális pályaválasztásban***. Munkánk során arra törekszünk, hogy tanulóink a középiskolában megállják a helyüket.
- Alapvető értéknek tekintjük ***szűkebb és tágabb hazához való kötődés*** érzését, makró és mikró környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- Kiemelt a ***környezet- és természetvédelemre való érzékenység*** és tenni akarás fejlesztése. Meg kell ismernie az életformák gazdag változatosságát, meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat takarékosan használja. Természetes legyen számára a környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás.
- Életkori sajátosságoknak, egyéni fejlettségnek megfelelő ***testkultúra és az egészséges életmód*** kialakítása. A lelki egészség szükségességének tudatosítása.
- ***Az értékelés személyre szóló, a*** követelmények ismeretében kiszámítható legyen. A pedagógusnak jogában áll a törvény által megengedett, és pedagógiailag elfogadható módszereket alkalmazni, és kötelessége a pedagógiai program által elfogadott célrendszernek megfelelő hatékony módszereket használni.
- *A tanórai folyamatokban érvényesülő alapelveink*:
  - Kislépések alkalmazása
  - A tanulók egyéni fejlődését figyelembevevő differenciált tanulásszervezés
  - A pedagógusok, szülők, tanulók együttműködése
  - A rendszeresség
  - A tanulói egyenrangúság
  - Az ismeretközpontúság helyett a képességfejlesztés elsődlegessége

2.2. Célok:

Az *iskola célrendszerét az alapfeladatok megvalósításához* igazítottuk.

Az iskola elsősorban a faluban élő gyermekek oktatását látja el, lehetőség van a környező települések tanulóinak felvételére, a csoportokra vonatkozó létszámhatárok figyelembevételével. Tevékenységünk középpontjában a személyiség, a közösség áll. A fejlesztés iránya, tartalma, formái az érintettekkel együttműködve, általuk ellenőrizve történik.

A célok meghatározásakor pedagógiai megegyezésre törekedtünk, s ez egyben az alapelvek konszenzusát is jelenti. A gyerekek eltérő emberi világnézeti, személyiségi hatásokkal találkoznak, de bizonyos alapértékekben közösek vagyunk, mindannyian ezt közvetítjük. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeket érő hatások között ne legyenek egymásnak szélsőségesen ellentmondásosak.

A céloknak konkrétaknak kell lenni, alkalmasnak arra, hogy a mindennapi életet és gyakorlatot vezéreljük, illeszkedniük kell a környezethez, valamint az iskola aktuális állapotához.

Preferenciák:

A szülők és a pedagógusok elvárásai között elsődlegesen szerepel:

a) A társadalomközpontú képzés előtérbe helyezése:

- a tanítási anyag gyermekközpontú közvetítése
- az életkori sajátosságok figyelembevétele
- a tanultak alkalmazása a mindennapi életben
- a mindennapi életben aktívan résztvevő emberré nevelés
- az adott társadalom által elfogadott pozitív értékek közvetítése

b) A folyamatszemlélet fokozása:

- a különböző gondolkodási műveletek, technikák, készségek elsajátíttatása
- a tanulói öntevékenység, önképzés előtérbe helyezése
- a gyermekekhez, személyiségükhöz kötődő értékelés

c) Tanuló- és gyermekközpontúság szabályozása

Céljaink:

1. Nyitott, befogadóképes személyiség kialakítása, szociális készségek fejlesztése, felelősségvállalás másokért
2. Műveltségre, informáltságra törekvés
3. Munkafegyelem, tanulási fegyelem fejlesztése
4. Testi, lelki egészség összhangjának megteremtése
5. A tanulók esztétika iránti igényének kialakítása
6. A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése
7. A nemzeti öntudat, hazafias szemlélet kialakítása
8. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
9. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
10. A családi életre nevelés
11. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés
12. Pályaorientáció
13. Gazdasági és pénzügyi nevelés
14. Médiatudatosságra nevelés
15. A tanulás tanítása

2.3 Feladatok:

2.3.1. Tanulókra vonatkozóan

- Biztosítsuk a ***társadalmi beilleszkedéshez szükséges kompetenciákat***, készségeket, amelyek a további ismeretszerzés alapjai: célunk, hogy lehetőleg minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat. Fejlett anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességek és viselkedéskultúra kialakításával segítsük társadalmi beilleszkedésüket, egyéni boldogulásukat.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a ***tanulók szociális készségének fejlesztésére***, hiszen tudjuk: az egyén társadalomba való beilleszkedésének egyik fontos mérföldköve együttműködési készsége, mások és a másság elfogadása, a kooperációra és az empátiára való hajlam, érzékenység mértéke. Célunk ezért az egyén személyes kompetenciájának fejlesztésével párhuzamosan a tanulók érzelmi és a szociális kompetenciájának tudatos fejlesztése is tanórai és tanórán kívüli keretekben egyaránt. Tudatosítani a gyermekekben az általuk megismert erkölcsi értékeket, megerősíteni a humánus magatartásmintákat, szokásokat, személyes példamutatással toleranciára, a másság elfogadására, az empátiára, a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartásra, az emberi jogok tiszteletben tartására nevelni őket.
- Ébresszünk ***tiszteletet a társadalomban elfogadott emberi értékek iránt.*** Meglássuk és továbbfejlesszük minden gyermekben saját személyiségének értékeit.
- Ismertessük meg a tanulókat az ***alapvető emberi normákkal***: kötelességtudat, együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. Ösztönözzük őket a normák elfogadására, a normák szerinti cselekedetre.
- Célunk ***a tanulók erkölcsi érzékének*** fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése, harmonikus családi minták közvetítése.
- Sajátítsák el ***az egészséges életmód elveit*** és azok szerint éljenek.
- A környezetkímélő, értékvédő, a ***fenntarthatóság mellett elkötelezett*** magatartás kialakítása: ”Célunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá” (NAT 5. oldal).
- Á***tfogó kép nyújtása a munka világáról*** annak érdekében, hogy képessé váljanak foglalkozásuk és pályájuk kiválasztásában, képesek legyen a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.
- Ismerjék fel ***saját felelősségüket*** az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén.
- ***Értsék az új és hagyományos médiák nyelvét,*** ismerkedjenek meg a média működésével és hatásaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal.
- Hatékony ***tanulási módszerek*** elsajátíttatása a tanulás eredményességének érdekében.
- A NEMZETI ALAPTANTERV-ben meghatározott az egész iskola egészére kiható közös, általános fejlesztési követelmények teljesítése.
- Legyen célunk a minimális teljesítmény elérése, ***összefüggések*** alapos megértetése
- A továbbtanulást biztosító ***szilárd ismeretek, kompetenciák, reális önismeret és életszemlélet*** kialakítása; érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíteni őket a továbbtanulásra, amelynek következtében tanulóink képessé válnak valamely középiskolában továbbtanulni.
- Célunk, hogy olyan színvonalon és olyan mértékben biztosítsuk iskolánkban ***a tárgyi és személyi feltételeket,*** hogy a gyermek és a szülő egyaránt érezze, minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésre.
- Célunk, hogy a tehetséges tanulókban kialakítsuk a megmérettetés igényét, valamint a ***versenyszellemet,*** amely azonban nem mellőzheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet.
- Célunk a mai kor kultúrája iránti igény felkeltése, a valódi értékek felismerése és elfogadtatása. Elődeink kultúrkincsének felkarolása, megőrzése, ***hagyományápolás.*** A könyv az olvasás hagyományos értékeinek megismertetése, beépítése az ismeretközvetítő rendszerbe.
- Segítséget adunk a ***tanulási nehézségek leküzdéséhez, a szociokulturális hátrányok csökkentéséhez, illetve megszüntetéséhez.***
- Feladatunk, hogy megismerjék ***más nemzetek hagyományait,*** kultúráját.
- Alakuljon ki bennük a ***közösséghez való tartozás***, a hazaszeretet.

- Célunk a ***törvénytiszteletre,*** az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére nevelés.
- Mindennapi munkánk szerves része ***a pályaorientáció***, amely során kiemelt figyelmet fordítunk:
- Az élethosszig tartó tanulás kompetenciáinak megalapozására. A tanulási motiváció, érdeklődési területek személyes tulajdonságok, fizikai, szellemi teljesítőképesség feltárására, tudatosítására. A társadalmi valósággal való szembesítés illetve fejlődés problémáinak, tendenciáinak megismertetésére. Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra. Az egyes pályák ismerete, pályaválasztással, a munka világával kapcsolatos alapfogalmak. A tanuló ismerje meg magát, képességeit, korlátait, legyen tisztában a saját érdeklődésével, alakuljon ki pozitív jövőképe, pályaképe. Továbbtanulásra, munkába állásra, pályamódosításra való felkészítés. A megszerzett ismeretek használata a hétköznapi életben, a tanuló legyen motivált a folyamatos, és önálló tanulásra. Az iskola és a pályaválasztást pályaválasztási felelős segíti, irányítja.
- Kiemelt feladatunk ***a gazdasági ismeretek oktatása***, hiszen a felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról.
- Célunk, hogy tanulóink életkori sajátosságuknak és érdeklődésüknek megfelelő módon ismerkedjenek meg a ***korszerű pénzügyi- közgazdasági kultúrához*** és gazdálkodáshoz kapcsolódó fogalmak rendszerével. Legyenek nyitottak a gazdaság, gazdálkodás, a pénz világa felé. Saját szintjüknek megfelelően tudják a pénz értékét, tudjanak bánni a pénzzel, különbséget tudjanak tenni igény, szükséglet között. Fejlődjenek a pénzügyekkel kapcsolatos ismereteik.
- Mindezek ismeretében ***tudatosan készüljenek felnőtt életükre***, tudva, hogy felelősek saját sorsuk alakításáért és képesek is erre.
- Lehetőséget kapjanak arra, hogy az elsajátított ismereteket és ***viselkedési mintákat gyakorolják***, és ez által fogékonyakká váljanak a tudatos döntésekre, érdekérvényesítésre, önmenedzselésre. Ezeknek az ismereteknek az elsajátítása osztályfőnöki, történelem, földrajz, technika tantárgyak keretein belül történik.
- - Kiemelt feladatunk a ***tanulás tanítása, melyre az IPR*** keretén belül programot dolgoztunk ki, melynek alkalmazása minden pedagógus kötelessége.

- Nagy figyelmet kell fordítanunk a ***fokozottan veszélyeztetett csoportokra***. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a család- és gyermekvédelemnek, fontos az oktatásban a bűnmegelőzési szempontok érvényesítése
- Az iskolai nevelő- és oktatómunkában fokozni kell ***a bűnmegelőzéssel*** összefüggő tájékoztató tevékenységet.
- A köznevelési intézménynek biztosítania kell a diabétesszel élő, valamit a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozatos figyelmet.

2.3.2 Nevelőtestületre vonatkozóan

A pedagógus munkaköri kötelességeit a nevelő-oktató munkával összefüggésben a **Köznevelési Törvény** és az ehhez kapcsolódó **rendeletek, valamint a Működési Szabályzat** együttesen tartalmazza. A pedagógusok jogait és kötelességeit a NKt 62. §-a rögzíti.

- A nevelőtestületünk ***pedagógiai kultúráját*** nevelési értekezletekkel, előadásokkal, továbbképzésekkel fejlesztjük: pedagógiai-módszertani továbbképzésekkel, infokommunikációs technológiák oktatásban történő alkalmazását segítő képzésekkel.
- A ***felzárkóztatással*** kapcsolatosan fontos feladatunknak tartjuk a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók kiszűrését, diagnosztizálását a pedagógiai szakszolgálatok segítségével, illetve a fejlesztő pedagógusok véleményeinek kikérésével is.
- Folyamatosan jelen kell lennünk ***a település életében***, tevékenyen részt kell vennünk rendezvényeiken.
- Folyamatosan törekszünk saját iskolai ***hagyományrendszerünk*** fenntartására, továbbvitelére, új elemek beemelésével ***a szervezeti kultúra*** fejlesztése érdekében.

2.4. Eljárások
Iskolánk pedagógusai által alkalmazott nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése, közös célok kitűzése. - Követelés, ellenőrzés, ösztönzés. - Önellenőrzés-önértékelés - Társ-és csoportértékelés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- Elbeszélés, tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása, a nevelő személyes példamutatása	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből. - Önellenőrzés-önértékelés - Társ-és csoportértékelés
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita - Érvelés, bizonyítás párban, kis-és nagycsoportban.

2. 5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Tanulóink személyiségfejlesztése, harmonikus emberré nevelése érdekében az ismeretátadással szinkronban fejlesztjük belső pszichikus világukat, társas kapcsolati és egyedi személyiségi készségeiket is. Munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk a tudásnak és az emberségnek, az intelligenciának és a cselekvőképességnek, az önkibontakoztatásra és az önfejlesztésre való készségeknek a fejlődését.

Tanulóink személyiségfejlődését olyan tanulási környezet megszervezésével segítjük elő, amely önmaguk megismerését segíti, motiválja.

Iskolánk nevelési programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, a helyi sajátosságokra, hagyományokra, valamint a mikrokörnyezet által megfogalmazott szükségletekre épül.

A személyiségfejlesztés főbb területei:
1. A tanulók érzelmi, akarati, jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
2. A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása.
3. A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
4. A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása

Az iskolai tevékenységrendszert a megfogalmazott céljainak megfelelően tervezzük.

Iskolánk nevelői programja a NAT –ban leírt és képviselt értékekre, a helyi sajátosságokra, hagyományokra, valamint a mikrokörnyezet által megfogalmazott szükségletekre épül.

Pedagógiai feladataink:
- A tanulók együttműködési kompetenciájának fejlesztése
- Ön-és társismeret fejlesztése az önértékelés és csoportértékelés folyamatos alkalmazásával
- A tolerancia és a másság elfogadásának fejlesztése, a kooperációra való tanulói szerepek alkalmazásával.

- Az egész személyiség fejlesztése szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki;
Úgy neveljük tanulóinkat:
- hogy érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empatikus készségekkel
- akarati tulajdonságait tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.
- ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek.
- legyenek kreatívak, rendelkezzenek mobilizálható tudással, az önképzés és az életen át tartó tanulás igényével
- El kell érnünk, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
- Tudatosítanunk kell a felelősség - az erőfeszítések vállalását, a kitartó munka fontosságát. Segítjük diákjainkat, hogy észrevegyék, és értékelni tudják a jót, felismerjék és megelőzzék a rosszat.
- Ismertessük meg tanulóinkat nemzeti kultúránkkal, történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén kialakuljon a haza, a szülőföld iránti szeretet. Célunk a hazához való kötődés, a környezet megismerését, megóvását célzó magatartásforma kialakítása, hogy ezáltal megőrizzék az évszázadok alatt kialakított humanista értékeket, figyelembe véve a modernizáció jogos igényeit
- Formáljuk világszemléletüket és személyes világképüket, melyek segítik eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Neveljük tanulóinkat más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére, az általános emberi értékek megbecsülésére, ezzel is erősítve Európához tartozásunkat.

A NAT-ban és a kerettantervekben szereplő egységes, alapvető követelmények közvetítése, átadása, elsajátíttatása.
E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink
- a különböző szintű adottságainkkal,
- eltérő szintű (testi, szellemi, pszichikai) fejlődésükkel,
- iskolai, iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A mindennapi tevékenységük szervezésében a legkülönbözőbb ismeretek elsajátítását eszköznek tekintjük a tanulók
- értelmi
- önálló ismeretszerzési
- kommunikációs
- cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez.

Az egységes alapvető követelményekkel és az ezekre épülő differenciálással tesszük nemcsak lehetővé, hanem szükségszerűvé is, hogy a tanulók tevékeny elsajátítói, alkotói legyenek saját fejlődésüknek.
Az oktatás-nevelés színtere az iskolán kívül a könyvtár, és a közösségi ház is. Hatékonyan bevonhatók ebbe a folyamatba az intézmény szervezeti keretein kívüli rendezvények, tevékenységek, fórumok (úszásoktatás, sport, tanulmányi versenyek, kirándulások, táborok, stb.)
Figyelembe véve a tanulók megismerésének életkori és egyéni jellemzőit, úgy tervezzük meg a tanulási folyamatot, hogy a diákok tegyenek szert fokozatos önállóságra.
Közösségfejlesztő tényezőként fogjuk fel a tanulók véleménynyilvánítását és javaslatait, szorgalmazzuk a tapasztalatszerzést, az együttműködést, a környezeti konfliktusok kezelése és megoldása terén.

Kiemelt területek:

Az ÉN harmóniája, autonómiája- EMBERKÉP- (erkölcsi nevelés)

Énképük és önismeretük gazdagításával fokozódik az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységük, illetve kialakul az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságuk.

- Ismerje önmagát
- Legyen képes önálló ismeretszerzésre
- Törekedjen személyes higiéniára
- Vállaljon felelősséget saját tetteiért
- Erkölcsi érzelmeit hassa át
    - életkornak megfelelő empátia készsége
    - segítőkészség
    - megértés
    - szeretet
    - figyelem
    - jószívűség
    - tapintat
- A személyiség akarati tulajdonságai közül fejlesztjük
    - fegyelmezettségét
    - szorgalmas, kitartó munkát
    - kötelességteljesítést
    - felelősséget
    - őszinteséget
    - kudarcviselést
- A személyiség szociális tulajdonságai közül váljon hangsúlyossá az
    - együttműködő készség
    - tolerancia
    - becsületesség
    - empátia fejlesztése
- Az értelemkiművelése terén
    - a megismerési vágy felkeltése, fejlesztése
    - a tanulás presztízsének helyreállítása, sikervágy, kötelességtudat
    - felkészülés a pályaválasztásra, továbbtanulásra
    - nyelvek ismerete és azok fontossága, szerepe az unióban

Tegye alkalmassá a tanulót az esztétikai élmény befogadására. Így szebbé tudja tenni saját életét, környezetét, közösségét. Legyen öltözetük, eszközeik, kezükből kiadott munkájuk tiszta, rendezett.

Testi és egészséges életmódra nevelés

Egészséges életmódra való nevelés

- az egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal
- személyi higiéniás nevelés a higiéniai szabályokat követő magatartás
- környezet higiéniás nevelés
- testi felkészültség fejlesztése rendszeres testmozgás, testedzés, egészséges életritmus
- a jó testtartás fizikai előnyei és gyakorlati ismertetés, gyakoroltatás, alkalmazás.
- a sérült gyermekek elfogadtatása, felzárkóztatása.
- balesetvédelmi, munkavédelmi szabályok megismertetése, betartatása.
- a helyes táplálkozás, mozgás szükségességének felismertetése.
- egészségkárosító tevékenységek megismertetése (dohányzás, drog, alkohol).

Esztétikai nevelés

Megfelelő instrukciókkal segítsük tanulóinkat abban, hogy a társadalom kulturális elvárásainak megfelelően éljenek és tevékenykedjenek. Olyan hasznosítható tapasztalatokat szerezzenek, hogy saját adottságaikat is figyelembe véve a maximumot hozzák ki önmagukból a személyi esztétikum területén. Alakítsuk a tanulók

esztétikai fogékonyságát, hogy vegyék észre és értékeljék a természeti és tárgyi környezet szépségeit. Szívesen és örömmel tartózkodjanak a szabadban és óvják azt.
Juttassuk olyan tapasztalatokhoz a gyerekeket, ami a környezetük szépítéséhez nyújt élményeket. Vonjuk be őket az iskola belső és külső környezetének szépítésébe, rendezésébe.

Az iskolai környezet alakításának hagyományai
Az iskolai környezet esztétikus alakítása az ízlésnevelés nélkülözhetetlen része. Az ízlésnevelés nehéz dolog: azokkal a rossz hatásokkal, beidegződésekkel, amelyeket a tanulók esetleg a korábbi környezetükből hoznak, másfelől azokkal a negatív hatásokkal, amelyek az embert nap mint nap érik. Az iskolai környezet igényes alakításával el kell érni, hogy példa legyen ez a világ a tanulók számára, ezáltal a negatív környezeti hatások veszítsenek erejükből. Az iskola szűkebb és tágabb világa harmóniát mutatva alakuljon!
Szűkebb környezet: osztálytermek, ebédlő
Tágabb környezet: folyosó, udvar, iskola környéke
-„takarítási akciók”
- faliújságok

A szakmai képzés alapozása terén végzendő feladatok
- A szabályhasználat képességének fejlesztése, alkotóképesség
- Iskolán kívüli fórumok hatékony felhasználása
(IKSZT, könyvtár, egyéb rendezvények)
- Tehetséggondozás (differenciális)

A segítő életmódra nevelés területén végzendő feladatok
- Egyéni szociális értékrend kialakítása, fejlesztése
- Hovatartozás, párválasztás, család és utónevelés
- Szociális szokások, minták kialakítása
- Kommunikáció
- Segítőkészség, együttműködési képesség fejlesztése

2. 6. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés folyamata:
-A közösség szerveződése.
-A közösség központi magjának kialakítása, aktíva.
-A közösség érésének időszaka.
-A közösség kiteljesedése.

Az osztályközösség fejlesztése:
Az osztályközösség – mint elsődleges közösség – folyamatos fejlesztésének biztosítása alsó és felső tagozatban az osztályfőnökök személyének megtartásával történik. A tanulók közösségben elfoglalt helyének megismerése érdekében az osztályfőnökök szociometriai mérést végeznek. Feladatuk a nevelési módszerek változatos alkalmazása annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.
A közösségi nevelés lehetőségei és feladatai bővülnek, a hagyományos osztályközösség mellett fontos szerepet töltenek be a különböző módon szerveződő kiscsoportok, illetve a párok. Az együttműködés, a csoportban való dolgozás nem minden tanuló számára elfogadott és preferált tanulásszervezési eljárás. A versenyhez, az egyéni teljesítmények elsődlegességéhez szokott tanulóknak meg kell tanulniuk másokhoz alkalmazkodni, mások tanulási tempóját elfogadni. Tudomásul kell venniük, hogy a közösség sikere függ az egyén teljesítményétől és felelősségétől, de az egyén erőfeszítései hozzájárulnak mások eredményeihez, sikereihez. A kooperatív csoportmunka így az oktatás során nemcsak egy tanulásszervezési eljárás, hanem a személyiség-és a közösségfejlesztés egy fontos eszköze és színtere is.

Feladat: Önmaga munkája, teljesítménye iránti felelősség kialakítása, erősítése. Felelősség a társsal szemben, részvétel a csoport munkájában. a közösség szellemi és természeti értékeinek védelme, óvása; ennek érdekében: le kell építenünk az értékromboló magatartásokat erősíteni kell az értékóvó magatartást.

A közösségi élet folyamatos, és tudatos fejlesztése érdekében a gyerekeket rendszeres, felelős feladatokkal kell látnunk
Ezek színterei lehetnek:
- a tanulói önkormányzatban való tevékenykedtetés
- a közösség életével összefüggő feladatokkal történő megbízás az osztályban
- közösen végzett környezetszépítő munkák az iskolában és környékén
- állandó megbízatás a családban
- önkiszolgáló tevékenység a napközi otthonban, menzán
- manuális tevékenység a szakkörökön
- kulturális- esztétikai tevékenység az iskola szabadidős programjának alakításában

A közösségfejlesztő vagy morális magatartás és tevékenységformák helyes alkalmazásával el kell érnünk:

- hogy tanulóinkban alakuljon ki a környezethez, személyekhez, tárgyakhoz való helyes viszony, hogy alkalmasak legyenek ***saját életük megszervezésére*** és a felnőtté válásra
- hogy kialakuljon bennük ***az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normái*** és helyes formái
- hogy tanulóink képesek legyenek nevelői irányítással ***közösségi életüket megszervezni*** célokat kitűzni, a cél eléréséhez összehangolt módon tevékenykedni
- hogy az életkornak ***megfelelően alkalmazzák a közösségi magatartásformákat***, tudják magukat, munkájukat értékelni
- hogy képesek legyenek ***közösségük egyéni arculatát kialakítani***, hagyományait, viselkedési normáit
- hogy felelősséggel járó feladatok adásával segítsük ***a szociális érést***
- hogy a gyermekek ***segítsék egymást és a rászorulókat***
- hogy erősödjön tanulóinkban a ***társas kapcsolatok iránti igényt***
- hogy felismerjék az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangját
- hogy erősödjön a ***nemzedékek közötti és kortársi kapcsolat***
- hogy felismerjék tanulóink ***cselekedeteik erkölcsi értékét***; pozitív mintákkal segítjük, hogy megértsék, elfogadják, azonosuljanak ezekkel a normákkal.

2.7. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló – tanórán kívüli - tevékenységi rendszerek és szervezeti formák közösségfejlesztő feladatai:

Az iskolai hagyományok rendszere
A valahova tartozás tudatát, a közösségi eszmék, értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.
Iskolánk tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolába való tartozást. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira, valamint figyelembe vesszük az iskola felhasználói elképzeléseket is.

Napközi, tanulószoba:
A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik- az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban napközi otthon működik.
Céljai – az általános iskolai nevelés-oktatás céljának megvalósítása; a családi nevelés részbeni pótlása; szocializáció és a pozitív irányú személyiségformálás; gyermekvédelmi és szociális funkció betöltése.
Feladatok – értelmi nevelés; hátrányos helyzetű tanulók fejlődésének segítése; tanulási zavarok megoldása; tanulmányi előmenetel segítése; az ismeretek felhasználása és alkalmazása; az aktivitás és kreativitás erősítése; erkölcsi nevelés; a szabadidő kulturált eltöltésére nevelés; egészséges életmód megalapozása

Közösségfejlesztő feladatai: Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére. Átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését. Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek. A séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

Iskolai szakkörök:

A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy az itt tanuló diákok amellett, hogy megszerzik az életkoruknak megfelelő tantárgyi ismeretket, amelyek biztos alapot nyújtanak a továbbtanuláshoz, mindennapjaikat színesítsük, élénkítsük egyéb programokkal, rendezvényekkel, illetve különböző versenyekkel, szakkörökkel. Mindezek olyan tevékenységek, amely segítik a gyerekek tanulási tevékenységét, harmonikus testi és lelki fejlődését

Közösségfejlesztő feladatai: A sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti…) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

DÖK

A tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívül, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola intézményvezetője által megbízott nevelő segíti.

Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy az itt tanuló diákok amellett, hogy megszerzik az életkoruknak megfelelő tantárgyi ismeretket, amelyek biztos alapot nyújtanak a továbbtanuláshoz, mindennapjaikat színesítsük, élénkítsük egyéb programokkal, rendezvényekkel, illetve különböző versenyekkel, szakkörökkel. Mindezek olyan tevékenységek, amely segítik a gyerekek tanulási tevékenységét, harmonikus testi és lelki fejlődését, lehetőséget biztosítanak számukra, hogy „bekapcsolódjanak közvetlen környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába” (NAT 5. oldal).

Közösségfejlesztő feladatai:

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok közösségépítő tevékenységek fejlesztése.

A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,

Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,

A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységek szervezése,

Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről. Szervezeti és Működési Szabályzatát a tanulóközösség képviselői fogadják el, és a tanári kar hagyja jóvá.
Céljaink között szerepel, hogy tanulóink megismerkedhessenek, bekapcsolódhassanak az iskolai érdekképviselet, érdekvédelem, érdekegyeztetés rendszerébe. Kulturálisprogramok szervezésével lehetőséget kívánunk adni a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Nyári táborok, tanulmányi kirándulások szervezésével segítjük a közösségek munkáját.

A diákönkormányzat tagjainak jogai és kötelességei, megválasztása, visszahívása:
A diákönkormányzat tagjait (osztályonként 3 főt) a tanulók maguk választják titkos szavazással a tanév elején (szeptember végéig). Ők vehetnek részt a DÖK gyűlésein, szavazhatnak és kérdéseseket tehetnek fel a vezetőségnek. Feladatuk az ott elhangzott információk közvetítése az osztály közösségük felé, a vállalt megbízatások teljesítése. Valamennyien kötelesek alávetni magukat a DÖK döntéseinek. A képviselőket mindig tanév elején választják az osztályok, megbízatásuk az év végéig tart. Ha az osztályközösségben bárki elégedetlen a választott DÖK-tag munkájával kezdeményezheti annak visszahívását (szól osztályfőnökének, aki köteles új választást tartani).
A DÖK munkáját egy nevelő segíti a tantestületből.
Minden évben az iskola felsős tanulói közül az iskola tanulói megválasztják a DÖK elnökét, a választások előtt a jelölteknek lehetőséget adunk, hogy bemutatkozhassanak (Választások előtt egy héttel a faliújságon bemutathatják önmagukat).
A DÖK rendszeresen ülésezik, de lehetőség van rendkívüli gyűlés összehívására is. Az ülés összehívását az elnök, titkár és a DÖK munkáját segítő tanár kezdeményezheti
Évente egy alkalommal diákközgyűlést tartunk, melynek összehívását a DÖK elnöke s az iskola intézményvezetője közösen kezdeményezi. Ezen a gyűlésen a résztvevők kérdéseket tehetnek fel az iskola vezetőségéhez. A diákközgyűlés napirendi pontjait 15 nappal a közgyűlés előtt nyilvánosságra kell hozni (faliújságra kifüggeszteni).

A diákönkormányzat jogai:
Véleményét ki kell kérni a tanulók nagy többségét érintő kérdésekben
(Házirend, fegyelmi eljárások alkalmával)
Versenyek szervezésében
A tanórán kívüli tevékenységi formák meghatározásakor

A diákönkormányzat dönt:
egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
a diákönkormányzat kiadásairól, a tanulók jutalmazásáról, az éves munkatervben meghatározott diákönkormányzat által szervezett programok költségeiről (pl.: diák ügyeletesek munkájának értékelésekor, az évindító diáknap költségeiről, jutalmazásáról, stb..)

2.8. Szokások, hagyományok

Szabadidős tevékenység
A szabadidő hasznos kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős tevékenységeket szervez (túrák, kirándulások, táborok, klubdélutánok, táncos rendezvények). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő tanulói költségeket a szülők fedezik.

A tanulók szabadidejét úgy kell irányítanunk, hogy azok
- elősegítsék személyiségfejlődésüket (kössük le jó irányba a tanulók energiáját)
- biztosítsák a pihenést, regenerálódásukat, szórakozást, játékot, művelődést.

A szabadidős tevékenység alapvető feladata:
- biztosítsák a tanulók számára a tevékenység szabad megválasztását
- a tanulók bevonása az előkészületekbe, a tevékenység levezetésébe

- elégítsék ki az egyéni érdeklődést és segítsék a tehetségek fejlődését
- biztosítsanak szervezeti keretet a személyiségfejlesztés számára, az egyének neveléséhez

A szabadidős tevékenység tartalma:
- művelődési-tanulási tevékenység (szakköri, szaktantárgyi versenyek, pályázatok, fakultatív tevékenységek)
- passzív művészeti és tudományos művelődés (múzeum, színház, mozi látogatás, ismeretterjesztő előadás)
- sportolási és testedzési alkalmak (tömegsport foglalkozások, sport versenyek, túrák, táborozás)
- egyéb szórakozások, társas együttlétek

Hagyományos szabadidős programjaink**:**
- iskolaszintű rendezvények
- Diáknapok: Nyitónap, zöld nap, tavaszköszöntő
- Föld napja
- Állatok világnapja
- osztályprogramok
- nyílt szakköri foglalkozások
- sportversenyek, túrák, kirándulások, táborozások
- tantárgyi versenyek
- vetélkedők
- Nemzetiségi hagyományok ápolását szolgáló rendezvények (Nemzetiségi nap)
- Hon-és népismereti kirándulások
- Táborok
- Projektnapok

Iskolai ünnepségek, megemlékezések:
Az iskolai életben kiemelt jelentőségű ünnepeink:
- tanévnyitó ünnepély,
- március 15-i nemzeti ünnep, koszorúzás
- október 23-ai nemzeti ünnep,
- karácsonyi műsor és ünnepély
- ballagás, jutalomkönyvek, egyéb jutalmak átadása
- tanévzáró ünnepély, jutalomkönyvek, egyéb jutalmak átadása.

Egyéb ünnepek, évfordulók:
- aradi vértanúk napja, koszorúzás-
- Holokauszt áldozatainak emléknapja
- Kommunista diktatúra áldozatainak emléknapja
- Nemzeti összetartozás napja

Az iskolai ünnepélyek, megemlékezések és más rendezvények tartalmassá, színvonalassá tételével arra törekszünk, hogy ezek minden résztvevő számára bensőséges, lélekemelő, hazafias érzéseinket és összetartozásunkat egyaránt erősítő alkalmak legyenek.

2.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

a) A kiemelten tehetséges tanulók fejlődését segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.
A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől valómentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.
A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékosság, az értékelés késleltetése, gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetség gondozása 1-8 osztályig a tananyagon kívüli ismeretek bővítésével, feladatok megoldásával, tanulmányi versenyekre való felkészítéssel, egyéni vagy kiscsoportos fejlesztéssel valósul meg. A későbbiekben a munkát a szaktanárok végzik. A tanóra vezetésében kiemelt fontosságú a differenciált tevékenykedtetés, amely biztosítja a folyamatos tehetséggondozást a tanóra keretén belül is. Minden évben szervezünk házi versenyeket, illetve részt veszünk a különböző szervezetek által kiírt versenyeken. Ezeket évente az érdeklődés, az aktualitások figyelembevételével indítjuk, hirdetjük meg.
A tehetséggondozást, képesség kibontakoztatást segítik:

Tanulmányi versenyek:
Az iskola kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulói versenyeken vesznek részt.
A versenyek típusai:
- iskolai szintű versenyek
    - tantárgyi, tanulmányi
    - sportversenyek
    - egyéb
- külső intézmények által szervezett versenyek
    - levelezős
    - tantárgyi, tanulmányi
    - sport
    - művészeti jellegű
    - egyéb

Iskolai szintű versenyek:
Ügyességi kerékpárverseny – apróbb tárgyjutalom
Alsós vers- és mesemondó verseny - jutalomkönyv
Felsős versmondó verseny - jutalomkönyv
Külső intézmény által szervezett versenyek (körzeti, megyei, országos):

Iskolánk által lebonyolított versenyek:
Mezei futóverseny (város környéki) – oklevél
költségek: helyezettek jutalmazása, oklevél, emléklap
Jelentkezés:
- szaktanár javaslata alapján
- önkéntes jelentkezéssel (szülő beleegyezésével)
Felkészítés és a részvétel biztosítása a szaktanár feladata.

Pályázatok:
A megjelenő pályázatokat folyamatosan figyelemmel kísérjük és közreadjuk.

A pályázatok típusai:
- helyi
- más szervek által kiírt
Ezek lehetnek:
- személyre szólók
- csoportra, közösségre szólók
- intézményi szintűek
A pályázatokra a felhívást a szaktanárok teszik közzé. Korlátozás nélkül vehetnek részt rajta az iskola tanulói, csoportjai. A pályázók kérhetik a szaktanár segítségét.

Szakkörök:
A tanulók igényeit, a nevelők kompetenciáit figyelembe véve minden évben a munkatervben határozzuk meg az induló szakköröket, melyhez a nevelők tanmenetet készítenek.

Énekkar:
Az énekkar a művelődésnek, a kikapcsolódásnak, a közösségi létnek egyik fontos színtere. Szükséges, hogy az iskola valamennyi szereplője támogassa az énekkari tevékenységet. Az elmúlt évhez hasonló eredmények elérése, illetve a további minőségi javulás csak komoly munkával, sok próbával érhető el.

Versenyek, vetélkedők:
A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle versenyek, vetélkedők. A tehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.

Tanulmányi kirándulás:
Az iskola a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára intézményesítve tanítási napon **évente egy nap** tanulmányi kirándulást szervez a felsős osztályok számára. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő tanulói költségeket a szülőknek kell fedezniük. Azoknak a tanulóknak, akik bármilyen oknál fogva nem vesznek, vagy vehetnek részt a programon – tanítási nap van.

Erdei iskola:
A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több tanítási napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások. Amennyiben az iskola pályázni tud akkor, megszervezzük az erdei iskolát. Az ezen való részvétel önkéntes, a felmerülő tanulói költségek egy részét (étkezés) a szülőknek kell fedezniük. Az iskola törekszik arra, hogy a felső tagozat négy éve alatt minden tanulónk legalább egyszer eljusson erdei iskolába. Lehetőség szerint pályázatok útján csökkentsük a szülők költségeit. Azoknak a tanulóknak, akik bármilyen oknál fogva nem vesznek, vagy vehetnek részt a programon - a szülővel történt egyeztetés szerint - az iskola felügyeletet biztosít.
Tömegsport foglalkozás:
– választható tevékenység
Funkciói:
- a mozgást igénylők szabadidős tevékenységének biztosítása
Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:
A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (sportlétesítmények, számítógép…) a tanulók- tanári felügyelet mellett – egyénileg, vagy csoportosan használják.
Nem tanórai keretben zajló tehetséggondozó programok:
Iskolánk a gyerekeink igénye alapján szervez iskolán kívüli programokat, önköltséges alapon. Ezek lehetnek: színház-, múzeumlátogatás, koncert, kiállítás stb.

*b) **A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrált oktatása intézményünkben**:*

A **sajátos nevelési igényű** gyerekek *különleges gondozási igénye* biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság együttes, mely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő, jellegzetes különbségét fejezi ki.
Sajátos nevelési igényű gyermek az, akit a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság írásbeli *szakvélemény* alapján annak nyilvánít.
A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját iskolai pályafutását elősegítheti
a nem sajátos nevelési igényű, tanulókkal együtt történő *integrált oktatásuk.*
Az integrált nevelés csak a különböző szakemberek (az iskola pedagógusai, gyógypedagógus, egyéb speciális szakemberek) tervezett és tudatos együttműködése keretében lehetséges.

Az SNI tanulók iskolai nevelésének közös feladatai:
- az elvárások alkalmazkodjanak az eltérő képességekhez,
- a differenciált nevelés, oktatás megvalósítása során egyénre szabott módszerek, technikák alkalmazása szükséges,
- a tananyag feldolgozásnál figyelembe kell venni a tantárgyi tartalmak esetleges módosulásait,
- szükség esetén egyéni haladási ütemet kell biztosítani, a diagnózisában szereplő javaslatokat be kell építeni a pedagógiai munkába
- az enyhén értelmi fogyatékos tanulók az osztályukban integráltan és differenciáltan eltérő tanterv alapján haladnak, és értékelésük ennek alapján történik.

Intézményünkben a SNI tanulók fejlesztését gyógypedagógus végzi:
- *egyéni fejlesztési tervet* készít
- *egyéni fejlődési lapot* vezet
- *egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások*at tart a köznevelési törvényben biztosított óraszámban.
- tanácsaival, javaslataival segíti a többi nevelő munkáját.

*c) **Beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:***
-A személyiségzavarok a gyermek egyéni élettörténetének folyamatában alakulnak ki. Így ahhoz, hogy pontosan meg tudjuk ítélni, mi áll egy-egy gyermek szokatlan magatartása mögött, meg kell ismernünk élettörténetét és a környezetét is. Egyfajta magyarázatot kaphatunk így többek között a zavarok eredetét illetően, és ezen ismeretek segítségével a "gyógyírt" is megtalálhatjuk.
- *Magatartászavarról* akkor beszélhetünk, ha a viselkedés az életkornak megfelelő szociális elvárásokat durván áthágja, sokkal súlyosabb mértékben, mint a hagyományos gyermekcsíny vagy serdülőkori lázadás. A legtöbb antiszociális viselkedésű fiatalnál az anamnézisből kiderül, hogy már hosszú ideje beilleszkedési problémákkal küzd, sokszor az élet minden területén. Tanulási nehézségekkel (is) küzdenek, mivel a szóbeli kifejező készségük elmaradott. Ettől az alkalmazkodásuk jelentősen romlik, problémamegoldó készségük rossz.
Megjelenési formái:
- családi körre korlátozódó magatartászavar
- a kortárscsoportba be nem illeszkedők magatartászavara (hiányoznak a közeli barátok, a közeli kapcsolat a kortársakkal; tipikus viselkedési formák: kötekedés, durvaság, határtalan engedetlenség, együttműködési képtelenség, a felnőttekkel szembeni ellenállás, indulatkitörések)
- a kortárscsoportba illeszkedők magatartászavara (előzőekben felsorolt viselkedésformák, de vannak közeli barátok)
- nyílt oppozíciós zavar (tartósan ellenséges, provokatív és indulatos viselkedés, főleg a szülőkkel és a tanárokkal szemben; a gyerek haragtartó, alacsony frusztrációs toleranciájú)

Ezt a munkát támogatja, erősíti a különféle közösségi, szabadidős programok gazdag választéka, ahol a tanulóink valós helyzeteket élnek meg, így fejlődik helyzetfelismerő és problémamegoldó, együttműködési képességük.
Mindezek segítik a mentális harmónia, a lelki egészség megteremtését.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok:
- az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban környezettanulmány
- az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába
- átmeneti időszak megkönnyítése
- iskolafokozatok közötti kapcsolattartás
- magatartászavaros gyermekek vizsgálatának kezdeményezése
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása, állandó értékelés
- a szabályok be nem tartása esetén következetes bánásmód, szankciók
- különféle lehetőségek ajánlása a szabadidő hasznos eltöltésére
- a baráti társaság figyelemmel kísérése (kortárscsoport bevonása)
- szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás
- tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi és rendőrségi szakemberek bevonásával)

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok:
Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az intézményvezető-helyettes és a gyermekvédelmi felelős irányításával az iskola minden pedagógusa felelős e feladat végrehajtásáért, melyet már az első félév első hónapjaiban el kell kezdenünk. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók korai kiszűrése – a zavarok felismerése, a tünetek feltérképezése, a hátrányok okának megállapítása – a sikeres felzárkóztató program alapja és egyben minden pedagógus feladata.
Ennek iskolán belüli lehetőségei és formái a következők:

Az iskola által adható támogatás leggyakoribb lehetőségei, formái:
Tanulmányi segítség:
- minden osztályban figyelmet kell fordítani a nevelési – tanulási szempontból hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyerekekre.
- gondoskodnunk kell felzárkóztatásukról, pótló foglalkozásukról, tanulószoba szervezéséről, egyéni felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokról (elsősorban az alsó tagozaton)
- tanórai differenciálás; tanórákon kooperatív és egyéni haladási ütemű tanulási módszerek alkalmazása
- az alapozó időszak megnyújtása alkalmazkodva a tanulók egyéni képességeihez
- a személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása.
- a személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés.
- a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- számonkérésnél, minden nevelő vegye figyelembe a Nevelési Tanácsadó javaslatait
- a tanuló mentesítése bizonyos tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja.
(Szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján.)
- egyéni tovább haladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többieket.
- amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítségnyújtás, hogy más típusú nevelési- oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása történhet:

- egyéni haladási ütemnek megfelelő tanórai csoportban
- korrepetáláson
- felzárkóztató foglalkozáson
- logopédus, gyógypedagógus segítségével tartott foglalkozáson
- differenciált tanórán kívüli foglalkozáson, napközis foglalkozáson
- kiscsoportos foglalkozáson

Életvitel segítése:
- gondoskodni kell a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók napközis ellátásáról, menzáról, tanulószobáról (ingyenes étkezési lehetőség biztosítása a törvényben meghatározottak szerint)
- folyamatos feladatunk, hogy azokat a gyerekeket, akik azért érnek el gyenge eredményt, mert délután felügyelet nélkül vannak – behozzuk a napközibe, tanulószobára

Szociális szolgáltatások:
Az iskola tanítási rendje (napközis, szabadidős tevékenységek) feladata esélyegyenlőséget biztosítani a különböző szociális háttérrel érkező tanulók számára.
- ingyenes tankönyvek juttatása, a törvényben meghatározott tanulók számára
- szülői igény estén használt tankönyvek biztosítása (könyvtári állományból)
- táborozási, kirándulási támogatások (IPR –ben)

Egyéb igénybe vehető szolgáltatások:
Tanulók számára:
- konzultáció tanulási problémákról
- kötetlen tárgyú konzultáció a pedagógussal
- felkészítés tantárgyi versenyekre
- középiskolára előkészítő foglalkozások
- szakkörök
- tornaterem használata
- sportpálya, sportudvar használata

*d) **A gyermek - és ifjúságvédelem az iskolában:***
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos intézményi feladatokat számos jogforrás szabályozza. A nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatait alapvetően a Köznevelési Törvény írja le. A Gyermekvédelmi Törvény áttételesen a közoktatási intézményeknek is kijelöl feladatokat. A gyermekvédelem jogi hátterének teljességét a Szociális Törvényben található szabályozások jelentik.
Az iskola gyermekvédelmi munkában kompromisszumokkal és kudarcokkal is számolni kell. Kevés esetben sikerül véglegesen megoldani egy – egy hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű gyermek ügyét jó színvonalon, de az ártalomhatásokat tompítani mindig lehet. Meg kell tartani és erősíteni a gyermekvédelmi munka megelőző és csapatjellegét.
<u>Leggyakrabban előforduló problémák:</u>
- Szociálisan hátrányos környezetből érkeznek, alacsony jövedelem és fogyasztási szint, rossz beosztás, alkoholfogyasztás jelentős mértékű.
- Rossz lakáskörülmények (albérlet, túlzsúfolt – szoba- konyha- 5-7 fő)
- Alacsony iskolai végzettség és műveltségi szint.
- Nagy a munkanélküliek száma, alkalmi munka, főállású anya.
- Egészségi okokból, vagy fogyatékosságból kevés a nyilvántartott tanuló.

<u>Az intézményvezető</u>, mint egyszemélyi felelős vezető felelősséggel tartozik az iskola e speciális munkájáért is:
- ellenőrzi, segíti és értékeli a kollégák gyermekvédelmi munkáját,
- helyes, korszerű, humánus szemléletet alakít ki a tantestületben és a szülők körében.

<u>A nevelők feladatai:</u>

- figyelemmel kíséri a tanulók szociális helyzetét
- nyilvántartásba veszi, illetve számon tartja a különféle fokozatú, gyermekvédelemre szoruló tanulókat (hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, beteg, fogyatékos, nehezen nevelhető, deviáns)
- ismernie kell a gyanúsan és igazolatlanul mulasztókat,
- állandó kapcsolatot tart fenn az osztályfőnökökkel; felderítés, megelőzés, problémamegoldás
- rendszeres kapcsolatot tart fenn a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával, szükség esetén vele együtt elmegy családlátogatásokra
- minden tevékenységről - heti rendszerességgel – beszámol az intézményvezetőnek

Az iskolai gyermekvédelem módszerei, felelősök:
- tájékozódás, tájékoztatás – osztályfőnökök, gyermekjóléti szolgálat munkatársa
- egyéni foglalkozás, személyes nevelési hatások – osztályfőnökök, beszélgetések
- szakemberhez irányítás – osztályfőnökök, intézményvezető helyettes
- önértékelés befolyásolása – minden pedagógus
- anyagi támogatás – osztályfőnökök, gyermekjóléti szolgálat munkatársa, intézményvezető
- egészséges életvitel népszerűsítése (az egészségnevelés konkrét területeit, céljait és feladatait az iskola egészségnevelési programja tartalmazza) – minden pedagógus

A gyermek - és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek:
-A szülők, a tanulók szóbeli és írásbeli tájékoztatása a Gyermekjóléti Központ munkatársáról, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshetők fel – igh., osztályfőnökök - őszi szülői értekezlet
- Megtanítani a tanulókat a káros hatások, sorozatos kudarcok, egyéni megrázkódtatások kezelésére, feldolgozására – osztályfőnökök, folyamatos
- Segítségnyújtás a rászorulóknak – az iskola, minden dolgozója
Összefoglalva:
Olyan módszerekre van szükség, amelyek eljuttatják a lemaradó, hátrányos helyzetű tanulókat a beilleszkedéshez. Ki kell kutatni, hogy ezek a gyerekek hogyan tarthatók meg az iskolai értékek vonzásában és hogyan közelíthetnek hozzájuk a többiek, ezzel enyhítve a kívül rekedtség, a kitaszítottság érzését.

Gyakorlatilag valamennyi iskolai dolgozó - pedagógus és egyéb alkalmazott - kötelessége a gyermekvédelem támogatása és az abban való részvétel; ennek megfelelően különféle feladatokat oldanak meg az intézményvezető, az iskola gyermekvédelmi felelőse, az osztályfőnökök, osztályfőnökként nem funkcionáló tanárok, technikai alkalmazottak, szülők.

Az osztályfőnök feladatai:
- diákjainak alapos ismerete, hiszen a tanulók megítélése csak alapos megismerés és környezetük felderítése alapján történhet,
- folyamatos, őszinte érzelmi kötődés biztosítása, amelyben a diák a problémáit nyíltan feltárhatja
- a tudomására jutott információk diszkrét és felelősségteljes kezelése
- az egészségkárosító anyagok hatásának megismertetése, a diákok fejlődésére káros életmód felderítése,
- a gyermekvédelmi esetekre haladéktalanul reagálnia kell,
- illetékességi körében önállóan kell megoldania a felmerülő apróbb feladatokat,
- a tanulók szüleivel folyamatos és rendszeres kapcsolatot tart,
- nyomon követi a tanulók hiányzásának okait,
- a gyermekvédelmi esetekről - ha szükségesnek találja - tájékoztatja az osztályban tanító kollégákat, (*a titoktartási kötelezettség betartásával*)
- a kortársi kapcsolatokat figyelemmel kíséri, szükség esetén kezdeményezi a korrekciót,
- a diákokat mozgósítja a szabadidős tevékenységekre, életkoruknak megfelelő kulturális programokra,
- fontos feladata a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

Szaktanárok feladata (nem osztályfőnök):
- tanóráikon (és azokon kívül is) törekedjenek a bizalmi légkör, a harmonikus tanár-diák kapcsolat kialakítására,
- segítsenek abban, hogy a diákok új készségeket sajátítsanak el, és új ismeretekre tegyenek szert,

- a tanításban a személyiségelv vezérelje tevékenységüket,
- végezzenek tantárgyi felzárkóztatást, korrepetálást, hogy az ismeretanyag hiányosságából adódó hátrányokat csökkentsék
- a tudomásukra jutott veszélyeztető tényezőről tájékoztassák az osztályfőnököt és a gyermekvédelmi felelőst,
- jellemezze őket a pozitív, értékközvetítő magatartás.

e) Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

A szociális hátrányok ellensúlyozását a törvények által előírtak szerint biztosítjuk: étkezési hozzájárulás, tankönyvtámogatás
Szoros kapcsolatot tartunk fenn a polgármesteri hivatallal, a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök felelőssége. A szélsőségesen hátrányos illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyezteti az intézményvezetővel, aki a tanuló helyzetét szintén figyelemmel kíséri.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló további tevékenységek:
- felzárkóztató, tehetséggondozó programok /matematika, fizika, nyelvek stb./
- rendőrségi előadók meghívása
- orvosi előadások, videofilmek az egészséges életmódról
- szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel
- pályaorientációs tevékenység – a nyolcadikosok számára nyílt napokon való részvétel biztosítása

2.9.2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló fejlesztése: Integrációs Pedagógiai Rendszer

A képesség-kibontakoztató és integrációs nevelés pedagógiai rendszerének átdolgozásával és működtetésével biztosítjuk a hátrányos helyzetű tanulók tanórai keretek között és tanórán kívüli tevékenységeken történő felzárkóztatását, alapkészségeiknek fejlesztését. Az iskolába belépő gyerekek nagyjából 10-20, néha 30 %-a nem tud az átlaggal együtt haladni, ha nem figyelünk oda rájuk, ha olyan módszerekkel tanítjuk őket, amelyek az átlagosokra vagy az annál felkészültebbekre vannak méretezve. Az esélyegyenlőtlenség kárvallottjainak jelentős köre ebből a szférából kerül ki.
Ha megnézzük, kik azok, akik az átlagtól nagyjából egy szórásnyira lefele teljesítenek, többnyire olyan tanulókat látunk, akiknek a szülei kevésbé iskolázottak. Tudjuk, hogy a szülők iskolázottsága a tanulók között két-három évnyi fejlődésbeli különbséget is kialakíthat.

Helyzetelemzés az integráció szempontjai, elvárható eredményei alapján
Vitathatatlan tény, hogy a leszakadó, hátrányos körülmények között élő társadalmi rétegekhez tartozó tanulók jelen vannak településünkön. Intézményünkben a tanulóknak csaknem fele hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű.
Ide sorolhatók:
- Akik nem fejezik be az általános iskolát, lemorzsolódnak
- Továbbtanulnak ugyan, de a középfokú oktatásból kimaradnak,
- Szüleik alacsonyan iskolázottak,
- Szüleik szerény anyagi jövedelemmel rendelkeznek vagy munkanélküliek,
- Csonka családban élők, elvált szülők gyermekei,
- Roma fiatalok,
- A súlyos magatartási, beilleszkedési, tanulási, értékzavarokkal küzdő tanulók.

Ezek a tanulók különböző okok miatt a többiektől eltérő egyéni adottságaik miatt nem tudnak társaikkal együtt haladni, megkülönböztetett bánásmódra van szükségük. Őket fenyegeti leginkább az iskolai kudarc, a lemorzsolódás, a társadalmi beilleszkedésre képtelenné válás.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának célja olyan speciális tanítási eljárás, módszer alkalmazása, amely lehetővé teszi a tanárok számára a magas szintű munka szervezését olyan osztályokban, ahol a tanulók közötti tudásbeli különbség és kifejezőkészség tág határok között mozog, és az osztályban végzett munka eredményeként a hátrányos helyzetű tanulók leszakadását lassítja vagy megakadályozza. Iskolai munkánk középpontjában az a kérdés áll, hogy milyen lehetőség adódik az osztályban leszakadt, hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, tudásuk gyarapítására.

Differenciált, egyénre szabott nevelő-oktató munkával az iskolába járó gyerekek közötti esélykülönbség javítható. Az iskolánk vállalkozik arra, hogy a nehezebb helyzetben lévő gyerekek számára az eddiginél hatékonyabban biztosítsa az egyéni szintnek megfelelő tanítási-tanulási feltételeket, a tehetséggondozás és az esélyek közelítését célzó felzárkóztatás színtereit.

Iskolánk minden osztályában integrációs felkészítést folytatunk. E folyamatban az IPR követelményeinek megfelelően a HHH tanulók együtt – egy osztályban és csoportban – tanulnak a nem HHH társaikkal.
Megerősítjük, hogy az integrációs oktatásban iskolánk minden tanulója részt vesz, különös tekintettel arra a tanulóra,
- akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen,
- akiket a jegyzők védelembe vettek és egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál.
Az integrációs oktatásban részt vevő HHH gyerekek szüleinek mindegyike nyilatkozott a fenti körülmény meglétéről.

Alapelvek: A családok közötti anyagi, szociális, kulturális különbségeket nem tudjuk megszüntetni, de felvállaltuk a különböző háttérrel és eltérő adottságokkal rendelkező gyerekek fejlesztését, együttnevelését.
A pedagógiai gyakorlat olyan irányú fejlesztését tűztük ki célul, amely hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását, hátrányainak csökkentését, továbbtanulási esélyeik javítását szolgálja.
Intézményünkben ismeretlen a szegregáció és a diszkrimináció. Iskolánkban a cigány és nem cigány gyermekek együttélése természetes, egymást egyenrangúnak tekintik.
Intézményünkben részben állnak rendelkezésünkre olyan tárgyi feltételek, amelyek segítségével a gyerekekhez alkalmazkodó, hatékony oktatás megvalósítható lenne.
Olyan stimuláló környezetet kívánunk nyújtani a gyerekeknek – akiknek ez otthon nem adatik meg - amely a továbbtanulás irányába tereli őket, és hatására a tanulás érdekessé, fontossá válik számára.
A hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikertelensége különböző problémák egymással összefüggő és egymásból építkező csokrára vezethető vissza. Ezek közé tartozik például a rossz szociális helyzet, a szülők aluliskolázottsága, az alkalmazott programok és pedagógiai módszerek alkalmatlansága. Ezen hátrányok leküzdésére, tompítására igyekszünk megoldást találni, programokat kidolgozni és végrehajtani.

Feladatunk annak elérése, hogy tanulóink sikeres emberekké váljanak, olyan ismeretek birtokába jussanak, amelyek segítik őket a tudatos pályaválasztásban.
A szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátránykompenzációjának segítése.
Kiemelt figyelem fordítása a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokra.
Törekvés a másságot elfogadó, a kor kihívásaihoz alkotó módon alkalmazkodni tudó személyiség kialakítására.

Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében
Legfőbb célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk.
Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók százalékos aránya a teljes osztálylétszámhoz, ill. évfolyam létszámhoz viszonyítva megfeleljen a jogszabályban előírthoz.

Célunk továbbá: időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét, megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére, elérni, hogy képességük (iskolai eredményességük) úgy változzon, hogy eredményesen (tanköteles korban) befejezzék az általános iskolát, sikeresen tudjanak középiskolát választani.

Az átmenetek problémáinak megoldása

A gyermekek életük során több alkalommal kerülnek új környezetbe. Ilyen változást jelent az óvodából az iskolába, az alsó tagozatból a felsőbe illetve az általános iskolából a középiskolába történő átmenet. A megváltozott körülményekhez sok tanuló csak nehezen tud alkalmazkodni, a fejlődésükben megtorpanás, zavar fordulhat elő. Fontos pedagógiai feladatunk, hogy a változásokra felkészítsük, az átmenetet pedig megkönnyítsük a fiatalok számára.

Ennek érdekében a már eddig is hagyományosan jó kapcsolatot tovább erősítjük az óvodával:

- Nagy József és munkatársai által kidolgozott diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszerrel (DIFER) történő mérés eredménye kiindulópont a nevelő számára
- kölcsönös bemutató órákat (tapasztalatcserét, konzultációt) tartunk
- a leendő tanító néni több óvodai foglalkozáson vesz részt, szülőértekezletet tart
- a leendő tanító néni részt vesz az iskolaérettségi vizsgálat eredményeinek kiértékelésében

Az alsó és felső tagozat közötti átmenet biztosításáért:

- rendszeressé kell tennünk a konzultációt, hospitálást a 3-4- 5. osztályban tanító osztályfőnökök, tanítók és szaktanárok között
- ki kell használni a kölcsönös óralátogatások és a közös programok szervezéséből adódó pozitív lehetőségeket (pl. 4-5. osztály közös kirándulás, egymás közötti versenyek, játékok).

A sikeres pályaválasztás, továbbtanulás érdekében:

- a 7-8. osztályosok számára az érdeklődési körüknek megfelelő középiskolai előkészítőket tartunk
- meglátogatjuk a környék középfokú intézményeit
- a továbbtanulási lehetőségekről folyamatosan tájékoztatjuk a tanulókat és a szülőket
- pályaválasztási börzére visszük tanulóinkat
- pályaválasztási szülőértekezletet tartunk
- tanulóink önismereti tréningen vesznek részt
- egyéni konzultációkkal segítjük a problémák megoldását.

Feladataink az alsó tagozatban

- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, ezáltal motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, mozdítsuk elő érzelemviláguk gazdagodását
- mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket, erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését

Feladataink a felső tagozatban

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek
- a tanulási tevékenységek közben fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét

- a családi háttér különbségei leképeződnek az iskolai sikeresség különbségeiben, hiszen a kevésbé iskolázott rossz anyagi körülmények között élőcsaládok tudnak a legkevésbé érzelmi támogatást, biztatást, pozitív jövőképet adni gyermekeinek. A megoldást az érdeklődés és a motiváció fejlesztésével lehet kezdeni.
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait
- tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra
- fejlesszük a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényt
- erősítsük az Európához való tartozás tudatát

Az intézmény integrációs és képesség-kibontakoztató nevelő-oktató munkáját meghatározó célok és feladatok

Célok	**Feladatok**
A magyar és az egyetemes kultúra alapvető értékeit hordozó ismeretek elsajátítása a tanulók életkori sajátosságainak, képességeinek megfelelően.	Életkori sajátosságaiknak, egyéni adottságaiknak megfelelően fejleszteni kell a tanulók alapkészségeit, (írás, olvasás, matematikai és kommunikációs készség) személyiségjegyeit. Sikeres tankötelezettség teljesítése. A részképesség-zavarokkal küzdő tanulók esetében a minimumkövetelmények sikeres elsajátítása, a fogyatékosságok eredményes javítása, szakértők (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus) és a szülők közreműködésével.
Elemi műveltségbeli alapozás: biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, alapvető képességek, készségek elsajátíttatása.	A természetes gyermeki nyitottságra alapozva fejlesztjük kreativitásukat, beszédkészségüket, mozgáskultúrájukat, manuális készségeiket, vizuális befogadóképességüket.
Önálló tanulásra szoktatás, az önművelés iránti igény felébresztése.	Segítséget nyújtunk számukra az önálló tanulási technikák megismerésében.
Személyiségfejlesztő programok segítségével a szociokulturális hátrányok kompenzálása, valamint az eltérő képességű és a tehetséges gyerekek gondozása.	Differenciált foglalkozások és a kooperatív tanulás módszerének megismerése után a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek együtt, egy időben történő fejlesztése.
Közéletiségre nevelés, toleranciakészség alakítása, előítélet mentesség, multikulturális tartalmak.	Közösségi szerepek gyakorlása, közügyekben való közreműködés, véleménynyilvánítás, a közösségért érzett felelősség átérzése. Helyes értékítélet alapján a másság elfogadása, szolidaritás, a kisebbség iránti tolerancia.

A gyerekek munkakultúrájának megalapozása.	A kreatív, tevékenykedtető tanulás-tanítás révén az iskolai önkiszolgáló munka bővítésével játékosan munkára nevel. Az iskolába lépés kezdetétől megismertetjük a gyerekekkel a szellemi és a fizikai munka egyéni és társadalmi hasznát, kialakítjuk a közösségben végzendő munka szokásait.
Tehetséggondozás – művészeti nevelés.	Alkotó, értékteremtő, a személyiséget gazdagító tevékenységek elsajátítása.
Egészséges életmód kialakítása, testi-lelki egészség gondozása.	Mentálhigiénés programok keretében a gyerekekkel elsajátíttatjuk az egészséges életmód legfontosabb ismérveit.
Pályaorientációs tevékenység. (Továbbtanulást segítő team munkaterve)	Minden tanulónkat képességeinek megfelelő iskolába igyekszünk orientálni. Szorgalmazzuk az érettségit adó intézményben való továbbtanulást.
Szülők bevonása az oktató-nevelő munka hatékonyabbá tétele érdekében.	Segítséget nyújtunk a tőlünk ezt kérő családok számára a családsegítő és kisebbségi önkormányzatok közreműködésével.

Eszközeink, eljárásaink
Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:
- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek
Iskolánkban a tanórán kívül is foglalkozunk a tanulók nevelésével, oktatásával. A tanórán kívüli tevékenységrendszer alkalmas a közösségépítésre.
Az osztályprogramokon túl az alábbi művészeti körök munkájában vehetnek részt a gyerekek
- énekkar
- rajz művészeti kör
- néptánc
- kézműves kör

<u>Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek az IPR-ben</u>
Önálló tanulást segítő felkészítés:
- Az önálló tanulási képességet kialakító programok: az adaptációs csoport által meghatározott feladatok megvalósítása tanórákon.
A pedagógus megtervezi a tanuló önálló tanulási képességét milyen módszerrel, hogyan fejleszti. Ezek lehetnek például:
- a tanítási órán differenciált foglalkozással
- csoportmunkában
- egyéni foglalkozással, stb

Feladatok:
- osztályfőnöki órákon megismertetni a tanulókat az önálló tanulás módszereivel, tantárgyi órákon pedig minden tanár gyakoroltassa azokat a tanulókkal (összeállított feladatokkal).
- egyénre szabott feladatok meghatározása.
- változatos feladatokkal folyamatosan ébren tartani az érdeklődésüket.
- Egyénre szabott motiváció kidolgozása.

Nevelési alapelvek a IPR működtetésében
- szeretet: elfogadás a kudarcok és hibák ellenére (a viselkedést, és ne a személyt bíráljuk, értékeljük)
- kommunikáció: inkább hallgassuk meg a gyereket, figyeljünk rá, mi kevesebbet beszéljünk
- bizalom: üzenet – megbízhat bennünk, mi is bízhatunk benne
- elfogadás: Különleges vagy! Fontos vagy!
- fegyelmezés: Tanítsuk meg önfegyelemre, szabjunk értelmes és állandó határokat

Cél: A szülők, tanulók, pedagógusok együttműködésében (az IPR működtetése során): a tanulóra ható nevelő hatások erősítsék egymást, a tanárok erőfeszítése hatékony és hatásos legyen.
Feladat:
- A tanulócsoportra koncentráló tanári együttműködés lehetőségeinek feltárása, tervezése, kialakítása.
- Az osztályban tanítók lehetőségeinek kidolgozása a tapasztalatcserére, közös tervezésre, problémamegoldásra.
- Az adott gyermekről minél sokoldalúbb információ gyűjtése a gyermek egyéni fejlesztésének biztosítása érdekében.
- A nevelőtestület továbbképzéseken, tréningeken való részvétele
- Közös foglalkozások tervezése.
- Értékelő esetmegbeszélések tartása havonta.
- Hospitálás az előre megbeszélt (tervezett) időpontokban
- Hospitálás utáni értékelés, megbeszélés, korrekció
- Szükség szerint problémamegoldó fórumok
- Osztályozó értekezletek
- Technikai feltétel biztosítása
- A pedagógiai program által alkalmazott módszerek egyeztetése
- A sikeres módszerek megosztása egymással
- Fejlesztési tervek esetleges korrekciója
- Az érintett tanulók értékelése a jogszabályban meghatározott rendben történik.

Módszerek, technikák az IPR-hez
- Önállóság és alkotókészség (a gyerekekhez közelálló anyagok, technikák alkalmazásával)
- Projekt
- Kommunikációs gyakorlatok drámapedagógiával (a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás, önkifejezés, önismeret fejlesztése)

Sikerkritériumok:
Céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjai a **4. évfolyam végén:**
- Önellátásra képesek a napi szükségletek kielégítése érdekében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.)
- Iskolai feladataikat önállóan megoldják
- Kialakítottak a koruknak megfelelő tanulási technikákat
- Képesek az idejüket célszerűen beosztani
- Ismerik és alkalmazzák a koruknak megfelelő viselkedési formákat felnőttekkel és kortársaikkal szemben
- Az alapkészségeket megfelelő szinten elsajátították
- Saját képességeiknek megfelelően jó szinten teljesítik a tanulmányi követelményeket

Végzős diákjaink a **8. évfolyam végén:**

- Minden tantárgyból megfelelnek az érvényben lévő alapfokú nevelési-oktatási tantervekben meghatározott tovább haladás feltételeinek
- Rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismertekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek megfeleljenek
- Ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés és magatartásformákat.
- Elképzeléssel bírnak saját közelebbi jövőjüket és sorsukat illetően

Összességében iskolai nevelőmunkánk fő céljának tekintjük, hogy a NAT, a kerttanterv és az adaptált helyi tantervek tantárgyainak ismeretanyagán keresztül, valamint az iskola teljes tevékenységrendszerének megszervezésével általános emberi értékeket közvetítsünk tanulóinknak. Legfőbb alapelvünk, hogy demokratikus szellemben élő és cselekvő, a másságot elfogadó, a kor kihívásaihoz alkotó módon alkalmazkodni tudó személyiség kialakítására törekedjünk.

2.10.A pedagógusok intézményi feladatai

2.10.1 Pedagógusok intézményi feladatai és sajátos pedagógiai módszerek

A pedagógusok helyi intézményi feladatai az egyes pedagógus munkakörökre előírt, illetőleg a kötelező óraszámban tartandó tanítási nevelési és a tanulókkal való egyéb közvetlen foglalkozási feladatok, továbbá a tanítás, a foglalkozás előkészítésével, a tanórán kívüli foglalkozásokkal szorosan összefüggő olyan feladatok ellátása, amelyek a pedagógus szakértelmét igénylik.

- -A tanár felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. Munkakörének, kötelezettségének tartalmát és kereteit az intézmény pedagógiai programja, a pedagógiai és szaktárgyi útmutatók, az iskolai munkaterv és a nevelőtestület határozatai, továbbá az intézményvezető és a felügyeleti szervek útmutatásai alkotják.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében. Ennek érdekében figyeljen fel az iskolai élet problémáira, segítse a helyes kezdeményezések kibontakozását, a hibák megszüntetését.
- Bírálataival és javaslataival mozdítsa elő az iskola pedagógiai programjának megvalósulását.
- Tanártársaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolatában érvényesüljenek a kulturált érintkezés szabályai.
- Nevelő munkája során ismerje fel és támogassa a tehetségeket, továbbá adjon segítséget a hiányos ismeretekkel rendelkező diákok felzárkózásához.
- A nevelő-oktató munka eredményessége céljából tartson rendszeres kapcsolatot tanítványainak szüleivel, továbbá az ellenőrző könyv útján - szükség szerint - tájékoztassa őket. Vegyen részt - az iskolában kialakult rend szerint - szülői értekezleteken, és tartson fogadó órákat.
- Az iskolában szervezett ügyeleti szolgálatot, a helyettesítéseket, az intézményvezető által kijelölt tanórán kívüli teendőket, a munkakörével kapcsolatos ügyviteli és adminisztrációs tevékenységét (napló vezetése, bizonyítvány, anyakönyv, ellenőrző kitöltése, folyamatos vezetése, a túlóra elszámolások, szakkörök, öntevékeny körök, sportkörök, korrepetálások, előkészítők stb. naplóinak vezetése) a működési szabályzat és az intézményvezető utasításai szerint pontosan és szakszerűen végzi.
- Az iskola érdekében ellátandó délutáni felügyeleti és tanulószobai órákat lehetőség szerint arányosan és az iskolai érdekek figyelembevételével kell felosztani.
- Hosszantartó betegség, GYES, tanulmányutak, továbbképzések stb. miatti helyettesítést - ha azt az állományban lévő tanárok nem vállalják - külső óraadók alkalmazásával kell megoldani.
- A pedagógusok számára - a kötelező óraszámon felül - a nevelő - oktató munkával összefüggő rendszeres vagy esetenként feladatokra a megbízást vagy kijelölést az intézményvezető-helyettes készíti el. A megbízatások alapelvei: a rátermettség, a szaktudás, az arányos terhelés.
- Előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, fenntarthatóságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,

- -A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.
- Hivatásához méltó magatartást tanúsítson

Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Projektoktatás

A projektoktatás egy tanulási- tanítási stratégia, a tanulók által elfogadott, vagy kiválasztott probléma, téma feldolgozása, mely kiválóan alkalmas az élethosszig tartó tanulás megalapozására. Iskolánkban az újszerű tanulási eljárások bevezetéseként projektnapokat szervezünk tanulóink számára, melynek során bizonyos korcsoportnak, osztálynak minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik. A pedagógusok a hagyományostól eltérő formában dolgoznak, a lehető legkomplexebb módon. Úgy, hogy a résztvevő gyerekeknek is jókedvet és sikerélményt adjon. Ebben a folyamatban a pontos megfigyelés, a jó szervezés, a kreativitás, a pontos kivitelezés mind-mind egyenrangú és egyenértékű tényező.

Projektnapok színterei:

- Német nemzetiségi témanap (Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával)
- Karácsonyi alkotónap-vásár
  - Víz világnapja
  - Pályaorientációs nap
  - Föld napja rendezvény sorozat
  - Az állatok világnapja Hon- és népismereti témanap (költségeit az iskola fedezi: utazás, belépők)
  - Tanulmányi kirándulás (a tanuló számára önköltséges, a nevelő költségeit az iskola fedezi)
  - Nemzeti összetartozás napja –

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a kereszttantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak.

Iskolánkban az

- Erdei iskola: költségeit részben az iskola (pályázat útján) - szállás, étkezés, vásárolt programok-, részben a szülő utazás- fedezi; ha van lehetőség, pályázat elkészítése
  - és az “Egészségnevelő” témahét ad lehetőséget ennek a munkaformának a kipróbálására.
  - Pénz 7 témahét
  - Fenntarthatósági témahét
  - Digitális témahét

Kompetencia alapú oktatás

Alapelvek:

A tanórai folyamatokban érvényesülő alapelveink:

- Kislépések alkalmazásának elve
- A tanulók egyéni fejlődését figyelembe vevő differenciált tanulásszervezés elve
- A pedagógusok, szülők, tanulók együttműködésének elve
- A rendszeresség elve
- A tanulói egyenrangúság elve
- Az ismeretközpontúság helyett a képességfejlesztés elsődlegességének elve

Célok: Az átfogó célkitűzéseink között nagy hangsúlyt fektetünk a tanulók szociális készségének fejlesztésére, hiszen tudjuk: az egyén társadalomba való beilleszkedésének egyik fontos mérföldköve együttműködési készsége, mások és a másság elfogadása, a kooperációra és az empátiára való hajlam, érzékenység mértéke. Célunk ezért az egyén személyes kompetenciájának fejlesztésével párhuzamosan a tanulók érzelmi és a szociális kompetenciájának tudatos fejlesztése is tanórai és tanórán kívüli keretekben egyaránt.

Feladatok:

Az alapkészségek (olvasás, írás, számolás) elsajátításának biztosítása:

Az alapkészségek fejlesztésének megalapozása érdekében iskolánkban a 2006/2007. tanévtől a kompetencia-alapú programcsomagok cél – feladat - és eszközrendszere által történik szövegértés-szövegalkotás és matematika logika kompetencia területen. Az elmúlt években megteremtettük az adott kompetenciák fejlesztéséhez szükséges feltételrendszert. Különösen az olvasás-szövegértés tanítása során fordítunk nagy figyelmet az alapozásra, az olvasási hibák kialakulásának elkerülése érdekében. A fejlesztés során tudomásul vesszük a tanulók eltérő szociális helyzetéből és egyéni képességeiből adódó különbségeket, a nyelvi készségek differenciáltságát, a tanulók nyelvhasználati képességeikben mutatkozó eltéréseket. Az alapozó időszakot követően különböző szövegtípusokon gyakoroltatjuk a verbális és vizuális információk együttes megfejtését, a szövegelemzést és szövegalkotást.

A tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő, differenciált és tevékenységközpontú pedagógiai szemlélet és gyakorlat elsajátítása érdekében részt vettünk módszertani képzéseken, de saját erőből, belső tantestületi szintű és páros képzések szervezésével is arra törekszünk, hogy a tantestület minden tagja képes legyen saját tantárgyában a tevékenységközpontú pedagógia alkalmazására.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

- A tanulók együttműködési kompetenciájának fejlesztése
- Ön-és társismeret fejlesztése az önértékelés és csoportértékelés folyamatos alkalmazásával
- A tolerancia és a másság elfogadásának fejlesztése, a kooperációra való tanulói szerepek alkalmazásával.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A közösségi nevelés lehetőségei és feladatai bővülnek a kompetencia-alapú oktatás bevezetésével: a hagyományos osztályközösség mellett fontos szerepet töltenek be a különböző módon szerveződő kiscsoportok, illetve a párok. Az együttműködés, a csoportban való dolgozás nem minden tanuló számára elfogadott és preferált tanulásszervezési eljárás. A versenyhez, az egyéni teljesítmények elsődlegességéhez szokott tanulóknak meg kell tanulniuk másokhoz alkalmazkodni, mások tanulási tempóját elfogadni. Tudomásul kell venniük, hogy a közösség sikere függ az egyén teljesítményétől és felelősségétől, de az egyén erőfeszítései hozzájárulnak mások eredményeihez, sikereihez. A kooperatív csoportmunka így az oktatás során nemcsak egy tanulásszervezési eljárás, hanem a személyiség-és a közösségfejlesztés egy fontos eszköze és színtere is.

Feladat: Önmaga munkája, teljesítménye iránti felelősség kialakítása, erősítése. Felelősség a társsal szemben, részvétel a csoport munkájában.

Tehetséggondozás:

Osztályszinten a tehetséges tanulók többoldalú személyiségfejlesztése érdekében alkalmazzuk a kooperatív csoportmunkát, illetve azon belül is a tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő differenciált képességfejlesztést.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program:

A tanulási nehézség okai részképesség-zavarokból tevődik össze. Eredete lehet idegrendszeri, szociális. A tanuló egyéni vizsgálata határozhatja meg, hogy a rajta való segítség

- Tanórai belső differenciálással,
- Az óvodából az iskolába való átmenet segítése érdekében az alapozó időszak tevékenységeinek beépítése a tanítási folyamatba
- Az alapozó időszak „megnyújtása” alkalmazkodva a tanulók egyéni képességeihez

A pályázat lehetőséget adott az iskola IKT eszközökkel történő felszerelését, melyet folyamatosan bővítünk. Ezzel együtt képezzük magunkat, hogy minél jobban beépüljön munkánkba az eszközök használata.
Az IKT eszközök tanórai vagy tanórán kívüli használatának eredménye:
A gépeket alkalmazhatjuk különböző munkaformákban, nemcsak frontálisan. Egyéni vagy páros, differenciált munkaformára is kitűnően használható. A gyerekek figyelmét leköti, **az egyéni haladás figyelembevétele** is megoldható az eszközhasználattal.
Mivel a gyerekek ismerik, szeretik és használják már az eszközöket, és önállóan és egymástól is elsajátítanak technikai ismereteket, megismerik a szoftverek működését és különböző tanulási technikákat is, elsajátítanak ezeken, az eszközökön keresztül – ezért **tanulásközpontúnak** is nevezhetjük használatukat.
Egyik fontos kritériumot is érinti az eszközhasználat az órákon, azt, hogy használható tudást is nyújtson, szüksége legyen a tanulónak a gép által szerzett ismeretre, ebből a szempontból – **gyakorlatorientáltnak is**-tekinthető az IKT eszközhasználat.
A különböző programok segítségével, játékos matematikai animációkon keresztül a kérdőíves feladatkitöltésekig és még sorolhatnánk- **azonnali visszajelzést, adnak.**

Az EFOP 3.3.5-17 kapcsán a következő módszereket is alkalmazzuk:
Korszerű pedagógiai módszerek, nem formális és informális tanulási alkalmak felhasználása, alkalmazása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentésére, a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növelésére, az egész életen át tartó tanulás elősegítésére, az alap- és kulcskompetenciák fejlesztésére.
A tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.
A köznevelés minőségi fejlesztése nem-formális és informális tanulási módszerek megvalósításán keresztül érhető el, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására.
Ezen célkitűzések eléréséhez szükséges:

- a tanulás hatékonyságának és eredményességének növelése, a szociális kompetenciák fejlesztését célzó tematikus programok megvalósítása: környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás téma modul módszertanának beépítése a Fenntarthatósági témahétbe.
- az oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása a Csodaszarvas program közösségi játékaival a szabadidős tevékenység során.
- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése tanórán és tanórán kívül a Csodaszarvas program csoportalakítás ötleteivel.
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése a témaheteken.
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása.
- tanulói közösségépítés: közlekedés, KRESZ, sport és egészségre nevelés témamodul játékait alkalmazzuk testnevelés órákon. A napközi szabadidejében a Csodaszarvas program közösségfejlesztő ötlettárából válogatunk.
- az informális és non-formális tanulási lehetőségek alkalmazása, nyitott nevelési – tanulási környezetben megvalósuló programok szervezése.

Digitális Kollaborációs Tér: a tanulmányi rendszer modulja, amely biztosítani képes legalább a tanárok és a diákok egyéni vagy csoportos digitális online és offline együttműködését, kommunikációját és az oktatással kapcsolatos feladatok komplex kezelését, ideértve többek között az órai, házi, egyéni és csoportos feladatok publikálását, beadását, a beadott feladatok értékelését és online adminisztrációját.

Zárt rendszerű elektronikus távolléti oktatás: képzés vagy az otthoni felkészülés olyan formája, amelyben az oktatás digitális tananyaggal, video tartalom-kezelővel, továbbá a pedagógus és a tanuló együttműködése az informatikai hálózaton (internet, intranet) keresztül, a felnőttoktatásban, tantermen kívüli, digitális munkarendben és az otthoni felkészülésnél alkalmazható, zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment-rendszerrel valósul meg, amelynek során a közös kommunikáció eszköze a számítógép és az informatikai hálózat, továbbá a zárt rendszerű oktatási képzésmenedzsment-rendszer.

2.10.2.Osztályfőnökként elvégzendő feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását, együttműködik a diákönkormányzattal.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet és fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.

2. 11. A szülők, a tanulók, a pedagógusok együttműködésének formái, az intézmény kapcsolatai

Tájékoztatás:
A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- Az iskola intézményvezetője évente egy alkalommal a diákközgyűlésen
- A diákönkormányzat vezetői a diákönkormányzati üléseken.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik, a diákönkormányzat vezetőjén keresztül az iskola intézményvezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői választmánnyal.

Kapcsolattartás:
a.) Szülőkkel:
Az együttműködés célja:
Az iskolának, mint oktató-nevelő intézménynek az eredményes működtetése a szülői érdekek figyelembevételével. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztése a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködésével.
Az együttműködés alapja:
A gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.
A kölcsönös támogatás, hatékony munkamegosztás
Az együttműködés feltételei:
- kölcsönös bizalom, őszinteség, megbecsülés, megértés
- tájékoztatás az iskola nevelési céljairól, feladatairól, követelményeiről, az alkalmazott módszerekről, továbbá az intézmény életéről, működéséről, idegen nyelvtanulás lehetőségeiről, a kulturális, a szabadidős és sporttevékenységekről.

Szülők részéről:
A nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, annak közös megoldását
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését
- érdeklődő- segítő hozzáállást
- minél aktívabb részvételt az iskola rendezvényein

Iskola részéről:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein

A szülőket rendszeresen és folyamatosan tájékoztatjuk a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.

köznevelési e-ügyintézés: a tanulmányi rendszerben megvalósított elektronikus ügyintézés (e-ügyintézés), amely a tanulók, a szülők, értesítendő hozzátartozók, pedagógusok, osztályfőnökök, adminisztrátorok, nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkakört betöltők, valamint egyéb kérelmezők részére biztosítja a köznevelésben szereplő és meghatározott folyamatok – tanulmányi rendszeren keresztüli – elektronikus benyújtási és ügyintézési lehetőségét.

A szülőket – elsősorban a tanulmányi rendszeren keresztül – **rendszeresen tájékoztassa az iskola** a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről.

SZÓBELI tájékoztatás formái:

a) Családlátogatás (igény szerint):

Feladata:

A gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében

b) Szülői értekezlet:

Feladata:

A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- a helyi tanterv követelményeiről
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola intézményvezetője felé
- Évente egy alkalommal nevelési téma feldolgozása, ismertetése a szülőknek

c) Fogadó óra:

Feladata:

A szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.(Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

d) Nyílt tanítási nap:

Feladata:

Hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

ÍRÁSBELI tájékoztatás formái

elektronikus napló KRÉTA-köznevelési e-ügyintézés

- iskolai faliújságok
- tájékoztató szórólapok
- falu TV, újság, honlap, facebook

Feladata:

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.
A szülői értekezletek, fogadóórák és nyílt tanítási napok időpontjait az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, először az érintett pedagógussal, osztályfőnökkel, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola intézményvezetőségével, nevelőtestületével vagy az iskolai szülői munkaközösség választmányával.

b.) Munkaközösségen belüli munkaterv szerint hospitálás során napi aktualitás szerint alsós és felsős munkaközösség közötti

c.) Könyvtárral- könyvtári órák, gyűjtőmunka, egyéb rendezvények során
d.) Óvodával

- nevelői hospitálás az átmenetből adódó nehézségek csökkenése miatt
- beiskolázás előkészítésekor
- leendő elsősök fogadása során
- a leendő osztálytanító iskola előkészítő szülői értekezletet tart

e.) Közösségi házzal: rendezvények, kiállítások, szakkörök

g.) A *közalkalmazotti tanács* vezetője - az SZMSZ értelmében - tagjai a vezetői tanácsnak is, részben ennek keretében, részben önálló testületként tevékenykedve működnek közre az iskola demokratikus életében. A Közalkalmazotti Tanács működését a Közalkalmazotti Szabályzat rögzíti. Reprezentatív helyi szakszervezeti szerveződés hiányában - a munkavállalók és a munkáltató között megkötendő kollektív szerződésként funkcionál, a Közalkalmazotti Megállapodás.

h.) A *diákönkormányzat*nak kitüntetett szerepe van a tanulók jogainak és érdekeinek érvényesítésében, közéleti szerepekre történő felkészítésében, a demokrácia működését biztosító szabályok elsajátításában, a tartalmas és színes diákélet, a diákprogramok szervezésében. A diákönkormányzat önállóan és ön szervezően működik. Az intézmény a diákönkormányzatnak támogatást, az irányításhoz felelős tanári segítséget biztosít.

i.) Községünkben működő egyesületekkel:
Közös rendezvények során

j.) Egyházakkal:
Gyülekezeti Ház igénybevétele az iskolaszintű rendezvényekhez
Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak- az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit-és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.
A tanulmányi rendszeren keresztül történő kapcsolattartás
tanulmányi rendszer: a köznevelési intézmény rendeltetésszerű működéséhez, a szülői felelősséggel összefüggő döntési és felügyeleti jogok gyakorlásához, a nevelés-oktatás megszervezéséhez, a köznevelési intézmény iratkezelésének, továbbá pénzügyi, számviteli, bér- és humánügyviteli funkcióinak biztosításához vagy támogatásához, az elektronikus dokumentumok hiteles nyilvántartásához és változáskövetéséhez, a Digitális Kollaborációs Tér és e-ügyintézési funkcionalitások biztosításához, az intézmények – ide értve a pedagógusoknak és tanulóknak kiadott eszközöket is – leltáradatainak nyilvántartásához, a tanulók fizikai, egészségi állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos adatok nyilvántartásához, az EESZT kapcsolattal rendelkező iskola-egészségügyi funkcionalitás biztosításához, a tanulmányi rendszer üzemeltetője, a miniszter, a hatóság és a fenntartó általi közvetlen intézményi, tanulói, szülői, pedagógusi kommunikáció biztosításához, a pedagógusi munka objektív véleményezésének személyazonosításra alkalmatlan módon történő biztosításához, a pedagógusi munka értékeléséhez tartozó indikátorok biztosításához, a munkáltatói jogok gyakorlásához, illetve a köznevelési intézmény által foglalkoztatottak jogainak gyakorlásához, kötelezettségeik teljesítéséhez és az ezekhez kapcsolódó igazolások kiállításához, a

jogszabályban meghatározott nyilvántartások vezetéséhez, a jogszabályban, illetve a köznevelési intézmény szervezeti és működési szabályzatában biztosított kedvezményekre való jogosultság megállapításához, elbírálásához és igazolásához, a zárt rendszerű elektronikus távolléti oktatás biztosításához, az intézményi fogadóórák és szülői értekezletek megszervezéséhez, a felsőoktatási tanulmányi rendszerekkel integrált pályaválasztási támogatás biztosításához, a szabályozott és központi elektronikus ügyintézési szolgáltatások díjmentes eléréséhez, a gyermekétkeztetési szolgáltatás eléréséhez, a kollégiumi funkcionalitások biztosításához, az alapfokú művészetoktatási intézményekre vonatkozó funkcionalitások biztosításához, az egységes gyógypedagógiai módszertani intézményekre vonatkozó funkcionalitások biztosításához, valamint a köznevelési információs rendszerrel elektronikus úton való kapcsolattartáshoz a köznevelési intézmény által használt intézményi alaprendszer a moduljaival és a kapcsolódó rendszerekkel együtt, amelyet az állam díjmentesen biztosít és azt úgy szükséges kialakítani, hogy valamennyi felhasználói felülete és funkcionalitása magyar nyelven biztosítsa az egyenlő hozzáférést webes és natív applikáción keresztül diákoknak, szülőknek és pedagógusoknak egyaránt.

2.12 A magasabb évfolyamra lépés feltételei, a tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályai

Tovább haladás feltételei:
A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a tantervekben a tovább haladás feltételeit, a követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni érdemjegyei alapján bírálják el. Az évközi érdemjegyekből kimutatható eredmény jelentős mértékben (0,5) nem térhet el a kapott osztályzattól. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot, illetve legalább a „megfelelt” minősítést kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz.
Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén háromnál több tárgyból elégtelen osztályzatot vagy „nem felelt meg” minősítést szerezett, **az évfolyamot ismételni köteles**.
Ha ezen **minősítések száma nem haladja meg a hármat,** a következő tanév kezdete előtt, augusztus 15-31 között **javítóvizsgát tehet.** (20/2012 EMMI rendelet 64§ (7)

Osztályozó vizsgát kell tennie annak a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulónak, aki:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
- egyéni munkarend szerint tanult

20/2012 EMMI rendelet szerint 64. § (1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A tanuló szülői kérésre tankötelezettségének egyéni munkarend szerint is eleget tehet. Az egyéni munkarendre vonatkozó szabályokat, eljárásrendet a 20/2012. EMMI rendelet75.§ - a határozza meg:
Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.
(2) Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról

a) a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a pedagógiai szakszolgálati intézménynek,

b) sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatnak kell gondoskodni.

A tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályai

A szabályok az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz osztályozó vizsgákra, javítóvizsgákra vonatkozik.

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI VIZSGA	SZÓBELI VIZSGA	GYAKORLATI VIZSGA
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	
Német népismeret		szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Etika/Hit és erkölcstan		szóbeli	
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli	
Ének - zene			gyakorlati
Vizuális kultúra			gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat			gyakorlati
Testnevelés és sport			gyakorlati
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelvek	írásbeli	szóbeli	
Német népismeret		szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Etika/Hit és erkölcstan	írásbeli	szóbeli	
Történelem	írásbeli	szóbeli	
Természetismeret	írásbeli	szóbeli	
Fizika	írásbeli	szóbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli	
Biológia és egészségtan	írásbeli	szóbeli	
Földrajz	írásbeli	szóbeli	
Ének - zene		szóbeli	gyakorlati
Hon és népismeret		szóbeli	
Vizuális kultúra			gyakorlati
Informatika		szóbeli	gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat		szóbeli	
Testnevelés és sport			gyakorlati

Egyéni Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára,
- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.
A javítóvizsgák időpontját az intézményvezető jelöli ki, augusztus 15 -31-ig terjedő időszakban. A vizsga időpontjáról a vizsgázókat két héttel előtte írásban értesíteni kell. Az értesítés az intézményvezető-helyettes feladata. A vizsgák nem nyilvánosak, és csak indokolt esetben ismételhetők meg. A javítóvizsgán az a tanuló kap elégséges osztályzatot, akinek a teljesítménye eléri a tantárgy minimum követelményének 85%-át.
Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Osztályozó vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót írásban tájékoztatni kell. A vizsga írásban, és szóban is történhet, a forma meghatározása a nevelő feladata. **Az értékelés a Helyi tanterv 3.8. pontjában** részletezettek szerint történik.
Az értesítés és a vizsgabizottság összeállítása az intézményvezető-helyettes feladata.
A vizsgatárgyak követelményei a helyi tanterv 3.21. pontja alatt található.

2.13. A tanulói jogviszony keletkezésének, megszűnésének valamint a tanuló átvételének helyi szabályai:

A tanulói jogviszony a NKt **45.§ (2)** alapján akkor jön létre, ha a tanuló tankötelessé válik. A tanulói jogviszony a **NKt. 50. § (1)** alapján felvétellel, átvétellel keletkezik. A jogviszony létesítésénél érvényesülni kell a szabad iskolaválasztásnak.

Felvétel:
A fenntartó által meghatározott beiskolázási körzetből iskolánk minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz a köznevelési törvényben meghatározott létszámhatárig.
Az első évfolyamba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.
Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra jogszabályban meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A beiratkozásnál biztosítani kell a tanulmányi rendszer e-ügyintézési moduljának on-line beiratkozási szolgáltatását, a szülő által megadott adatok ellenőrzésére és szükség szerinti pontosítására a tanulmányi rendszeren keresztül ingyenesen elérhető SZEÜSZ-öket kell elsősorban használni.
Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót;
- lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérést tanúsító igazolást;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

- Beíratáskor a szülő a következőkről dönt:
- választ nemzetiségi német oktatást, vagy általános tantervű képzést
- választ az erkölcstan/hit- és erkölcstan tantárgyak közül

A tanköteles tanuló iskolaérettségéről óvodai vagy nevelési szaktanácsadói szakvéleménnyel rendelkezik. Beírásra e szakvélemény alapján kerül sor, a kormányhivatal vagy a tankerület által közzétett időpontban. Tankötelezettségének teljesítését a beiratkozást követő tanév első napján kezdi meg, amelyet minden tanévben az oktatási miniszter tanév rendjéről kiadott rendelete tartalmaz. Tankötelezettsége annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló **16** éves korát betölti.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra

járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola intézményvezetője dönt a közoktatási törvényben meghatározott létszámhatár alapján. Az esetleges elutasításról az intézmény a tanulóval kapcsolatos döntését írásban közli a tanulóval, szülővel. A szülőnek a döntés ellen 15 napon belül jogában áll fellebbezni.
A tanulócsoportba sorolást, beosztást az általános szabályok szerint abba az osztályba végezzük, ahol alacsonyabb a tanulólétszám. A tanulócsoportba való sorolásnál minden esetben figyelembe kell venni a HHH tanulók létszámának kiegyenlítését. Rendkívüli indokok alapján a szülő, osztályfőnök (ök) véleményének kikérésével, gondos mérlegeléssel ettől el lehet térni.
A nemzetiségi német oktatási formát első osztálytól, mint választható tárgyat a szülő beiratkozáskor írásban kérheti. Döntését a tanév október 1-éig megváltoztathatja, ezt írásban kell kérnie.
Átiratkozás másik iskolából akkor lehetséges, ha a tanuló bizonyítvánnyal igazolja, hogy az előző évfolyamot eredményesen elvégezte. Az átiratkozás után a nevelők feltérképezik a tanuló tudását, egyéni segítségnyújtással, türelmi idővel biztosítják a tanuló számára a felzárkózást.

Átvétel:
Más iskolából történő átvételnél be kell mutatni:
- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót;
- lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- év közbeni eredményeiről szóló naplókivonatot a Krétából

Átvétel esetén a tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tenniük azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az elő-írt, tovább haladáshoz szükséges követelményeknek nem felel meg, az adott tantárgyból az átiratkozást követő félévkor osztályozó vizsgát köteles tenni.

Egyéni munkarend
Nkt. módosult 45. § (5) bekezdése szerint: A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be az Oktatási Hivatalhoz. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.
A módosított törvény 27. § (7) bekezdése továbbra is biztosítja az iskolák számára, hogy az SNI-s és a BTM-es szakértői vélemény alapján tanulmányaikat egyéni munkarendben tanulók után az intézmény az osztályok heti időkeretén felül heti átlagban tíz órát kapjanak.
A már meglévő engedélyek és a 2019. augusztus 31-ig benyújtott kérelmek felülvizsgálata a következő tanév során minden esetben meg fog történni.

A tanulói jogviszony megszűnése:
- ha a tanulót másik iskola átvette ezt a szülőnek személyesen kell kezdeményezni az általa választott intézmény intézményvezetőjénél. Amennyiben a gyereket felvették (átvették), erről a fogadó intézmény vezetője írásban (formanyomtatványon) értesíti a korábbi intézmény vezetőjét.
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján
- a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja folytatni
- a tankötelezettség megszűnése után az iskola kérelem hiányában is megszüntetheti a tanulói jogviszonyt, ha a tanuló nem végezte el legalább a nyolcadik évfolyamot

A tanulói jogviszony megszűnését a tanulóval, a szülővel írásban kell közölni. Az írásbeli határozatnak tartalmaznia kell a megszűnés indokát, a fellebbezés idejét, módját.

A tankötelezettség – a szülő választása alapján, az intézményvezető jóváhagyásával – magántanulóként is teljesíthető. Erről a Nkt. 45.§. (5) bekezdése rendelkezik.

2.14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Célunk, hogy a tanulók az életkori sajátosságaiknak megfelelően legyenek képesek a veszélyhelyzetet és a sérülést felismerni.
Tudjanak segítséget hívni, úgy vegyenek részt az elsősegélynyújtásban, hogy a sérült állapota ne rosszabbodjon és a saját épségüket se veszélyeztessék.

A baleset-megelőzés és az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása megvalósulhat:
- tanórákon (osztályfőnöki, technika, rajz, testnevelés, természetismeret, fizika, kémia órán)
- tanórán kívül (kiránduláson, túrán, délutáni foglalkozásokon, projektnapon, projekthéten)

Feladataink, hogy a tanulók:
- ismerjék meg a baleseti veszélyforrások és azok megelőzési formáit
- tudjanak egyszerűbb sérüléseket ellátni
- gyakorolják a segélykérés módjait

1-2.évfolyam
- gyalogos-és kerékpáros közlekedési szabályok betartása
- a Házirend baleset-megelőzést szolgáló pontjaival való megismerkedés
- baleset, sérülés esetén tudja a felnőtt segítségét kérni

3-4. évfolyam
- tudja mi a teendő horzsolás, vágás, égés, orrvérzés esetén
- ismerje a mentő hívásának szabályait

5-6. évfolyam
- az ájulás jeleinek felismerése, majd az ezzel kapcsolatos teendők elvégzése
- hajszáleres vérzés felismerése, fedőkötés alkalmazása
- végtagsérülések felismerése (ficam, rándulás, törés)
- mentő hívásának gyakoroltatása

7-8. évfolyam
- agyrázkódás tüneteinek felismerése és jelzése
- stabil oldalfekvés gyakoroltatása
- artériás és vénás vérzés megkülönböztetése, nyomókötés alkalmazása
- a sérült végtag rögzítése
- tudja, hogy áramütés, mérgezés és fulladás esetén mi a teendő
- legyen tisztában a mesterséges lélegeztetés és az újraélesztés menetével

Módszerek: színező, feladatlap, rejtvény, oktatófilm, szituációs játék, előadás, elméleti ismeret gyakorlati alkalmazása

2. 15. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az intézmény helyiségei, taneszközei és felszerelései megfelelnek a 20./2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. mellékletében meghatározottaknak.

3. *HELYI TANTERV*

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk egyes évfolyamain a következők tanévekben az alábbi tanterv alapján folyik a nevelés-oktatás.

NAT 2020: 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet által módosított a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján

	Alapfokú nevelés-oktatás szakasza							
	1-4.évfolyamok				5-8.évfolyamok			
Tanév	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-2021.	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2021-2022.	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2021	NAT 2013	NAT 2013
2022-2023.	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013
2023-2024.	**NAT 2020**	**NAT 2020**	**NAT 2020**	**NAT 2020**	**NAT 2020**	**NAT 2020**	**NAT 2020**	**NAT 2020**

Iskolánkban az általános tantervű osztályban a tanulók idegen nyelvként 4. osztálytól kötelezően az angol vagy a német nyelv tanulását választhatják. Első osztálytól heti 5 órában a német nemzetiségi oktatási forma szerinti tanulást biztosítjuk azoknak, kiknek szülei írásban kérik, nekik heti 5 órában a német nemzetiségi nyelvoktatást biztosítunk, egy óra népismerettel.

A kötelező tanórán túli órakeret felhasználása

Alsó tagozat

	1.	**2.**	**3.**	**4.**
Kötelező tanóra	**25**	**25**	**25**	**27**
110/2012. (VI.4.) 8.§ (3) Korm. r. alapján engedélyezett **tantárgyi többletórakeret**	2 óra felzárkóztató foglalkozás	2 óra felzárkóztató foglalkozás	2 óra felzárkóztató foglalkozás	2 óra felzárkóztató foglalkozás
Engedélyezett heti időkeret	**52**	**52**	**52**	**55**

Felső tagozat:

	5.	**6.**	**7.**	**8.**
Kötelező tanóra	**28**	**28**	**31**	**31**
110/2012. (VI.4.) 8.§ (3) Korm. r. alapján engedélyezett **tantárgyi többletórakeret**	3 óra	3 óra	4 óra	4 óra
	szükség esetén matematika, magyar felzárkóztató foglalkozásra.			
Engedélyezett heti időkeret	**51**	**51**	**56**	**56**

Ezen felül igénybe kívánjuk venni Nkt. 27.§ (5)-(8) bekezdés alapján biztosított időkeretet az adott foglalkozások megszervezésére. Ezek pontosítása a tantárgyfelosztásban realizálódik.

3.2 NAT 2020.

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet alapján, valamint az annak módosításáról szóló 5/2020-s Kormány rendelet előírtak szerint dolgoztuk ki a helyi tantervet.
Az alábbi jogszabályok előírásait vettük figyelembe:
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A választott kerettanterv megnevezése:

Nevelőtestületünk az Oktatási Hivatal honlapján megjelent kerettanterveket adaptálta.

- Kerettanterv az általános iskola 1-4 évfolyama számára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8 évfolyama számára
- Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz

Kötelezően választandó tanórai foglalkozások:

- Hon-és népismeret 6. évfolyam 1óra
- Dráma és színház 7. évfolyam 1 óra

Ezek az órák a 6. osztályban és a 7. osztályban a szabadon tervezhető órakeretből kerültek be az 5/2020. Kormányrendelet alapján, intézményi döntéssel.

Szabadon választott

1. Az alsó tagozaton az általános tantervű csoportok esetében a **magyar nyelv és irodalomhoz, illetve a matematikához kerültek** a szabadon felhasználható fennmaradt órák, illetve 4. osztályban a német nemzetiségi csoporthoz is.
2. A felső tagozaton az általános tantervű és a német nemzetiségi csoportok esetében is az említett két tantárgyhoz kerültek a szabadon felhasználható órák egy része. Az óratervben piros színnel jelölve.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Hon- és népismeret		1		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	1	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

			Óraterv a kerettantervekhez 1-4. évfolyam					
Tantár-gyak	**1. évf.**		**2. évf.**		**3. évf.**		**4. évf.**	
	Általános tantervű	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Általános tantervű csoport**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Általános tantervű**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Általános tantervű**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7						
Magyar nyelv			3+1	3	2+1	2	2+1	2+1
Magyar irodalom			4	4	3	3	3	3
Matematika	4+1	4	4+1	4	4+1	4	4+1	4

			Óraterv a kerettantervekhez 5-8. évfolyam					
Tantárgyak	**5. évf.**		**6. évf.**		**7. évf.**		**8. évf.**	
	Általános tantervű	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Általános tantervű**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Általános tantervű**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Általános tantervű**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**
Magyar nyelv	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5	1,5	1,5	1+1	1+1
Magyar irodalom	2	2	2	2	1,5+0,5	1,5+0,5	2	2
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+0,5	3+1	3+1

A német nyelvoktató nemzetiségi csoportok német nyelv és irodalom és népismerete: **összesen 6 óra** . Ez a következőkből tevődik össze:

- **1-3. évfolyamon**: 2 óra szabadon felhasználható óra+ 3 óra nemzetiségi oktatásra felhasználható plusz óra+1 óra készségtárgyból (ének).
- **4. évfolyamon**: 1 óra szabadon felhasználhatóból, 2 óra idegen nyelv + 3 óra nemzetiségi oktatásra felhasználható plusz óra,
- **5-8.évfolyamig**: idegen nyelv 3 óra + 3 óra nemzetiségi oktatásra felhasználható többlet óra.

Helyi tanterv óraszámai
ÁLTALÁNOS TANTERVŰ NAPPALI RENDSZERŰ ÁLTALÁNOS ISKOLAI KÉPZÉS ÓRATERVE
2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben

Alsó tagozat

			Óraterv a kerettantervekhez 1-4. évfolyam		
Tantárgyak	**1. évf.**		**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
	Általános tantervű		**Általános tantervű**	**Általános tantervű**	**Általános tantervű**
Magyar nyelv és irodalom	7+1				
Magyar nyelv			3+1	2+**1**	2+1
Magyar irodalom			4	3	3
Matematika	4+1		4+1	4+**1**	4+1
Etika/ hit- és erkölcstan	1		1	1	1
Környezetismeret	0		0	1	1
Angol nyelv vagy Német nyelv*	0		0	0	2
Ének-zene	2		2	2	2
Vizuális kultúra	2		2	2	1
Technika és tervezés	1		1	1	1
Digitális kultúra	0		0	1	1
Testnevelés	5		5	5	5
Felhasznált órakeret összesítő sor	**24**		**24**	**24**	**25**

* Negyedik osztály végén a szülők döntése alapján angol vagy német nyelvet választhatnak.
A szabadon tervezhető órakeret órái (évfolyamonkénti 2-2 óra) a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz kerületek a fenti táblázatban a piros színnel jelölt óraszámban.

Helyi tanterv óraszámai

ÁLTALÁNOS TANTERVŰ NAPPALI RENDSZERŰ ÁLTALÁNOS ISKOLAI KÉPZÉS ÓRATERVE

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben

Felső tagozat

			Óraterv a kerettantervekhez 5-8. évfolyam		
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**	
	Általános tantervű	**Általános tantervű**	**Általános tantervű**	**Általános tantervű**	
Magyar nyelv	2+0,5	2+0,5	1,5	1+1	
Magyar irodalom	2	2	1,5+0,5	2	
Matematika	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+1	
Történelem	2	2	2	2	
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	
Hon- és népismeret	0	1	0	0	
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1	
Természettudomány	2	2	0	0	
Kémia	0	0	1,5	1,5	
Fizika	0	0	1,5	1,5	
Biológia	0	0	1,5	1,5	
Földrajz	0	0	1,5	1,5	
Angol nyelv vagy német nyelv *	3	3	3	3	
Ének-zene	2	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1	
Dráma és színház	0	0	1	0	
Technika és tervezés	1	1	1	0	
Digitális kultúra	1	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	
Felhasznált órakeret-összesítő sor	**28**	**28**	**30**	**30**	

* Negyedik osztály végén a szülők döntése alapján angol vagy német nyelvet választhattak, ezt viszik tovább a felső tagozaton.

A szabadon felhasználható órakeret órái (évfolyamonként 1-1 óra) a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz kerületek a fenti táblázatban a piros színnel jelölt óraszámban.

Helyi tanterv óraszámai

NAPPALI RENDSZERŰ, NYELVOKTATÓ NÉMET NEMEZTISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLAI KÉPZÉS ÓRATERVE

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben

Alsó tagozat

			Óraterv a kerettantervekhez 1-4. évfolyam			
Tantárgyak			**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
			Német nyelvoktató nemzetiségi csoport	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**
Magyar nyelv és irodalom			7			
Magyar nyelv				3	2	2+1
Magyar irodalom				4	3	3
Német nyelv és irodalom			**5**	**5**	**5**	**5**
Német népismeret			1	1	1	1
Matematika			4	4	4	4
Etika/hit- és erkölcstan			1	1	1	1
Környezetismeret			0	0	1	1
Ének-zene			1	1	1	2
Vizuális kultúra			2	2	2	1
Technika és tervezés			1	1	1	1
Digitális kultúra			0	0	1	1
Testnevelés			5	5	5	5
Felhasznált órakeret-összesítő sor			**27**	**27**	**27**	**28**

A szabadon tervezhető 2 óra, a 2020. NAT által nemzetiségi oktatásra biztosított 3 óra fordítódik a Német nyelv és irodalom tantárgy oktatására mind a négy évfolyamon. A Német népismeret tantárgy az ének-zene órából elvett 1 óra kerül az első három évfolyamon. Negyedikben már a megjelenő 2 óra idegen nyelv biztosítaná a német népismeret óráját, illetve 1 óra a magyar nyelvre plusz óraként lenne felhasználva.

Helyi tanterv óraszámai

NAPPALI RENDSZERŰ, NYELVOKTATÓ NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLAI KÉPZÉS ÓRATERVE

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben

Felső tagozat

			Óraterv a kerettantervekhez 5-8. évfolyam			
Tantárgyak			**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
			Német nyelvoktató nemzetiségi csoport	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**	**Német nyelvoktató nemzetiségi csoport**
Magyar nyelv			2+0,5	2+0,5	1,5	1+1
Magyar irodalom			2	2	1,5+0,5	2
Német nyelv és irodalom			5	5	5	5
Német népismeret			1	1	1	1
Matematika			4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+1
Történelem			2	2	2	2
Állampolgári ismeretek			0	0	0	1
Hon- és népismeret			0	1	0	0
Etika/hit- és erkölcstan			1	1	1	1
Természettudomány			2	2	0	0
Kémia			0	0	1,5	1,5
Fizika			0	0	1,5	1,5
Biológia			0	0	1,5	1,5
Földrajz			0	0	1,5	1,5
Ének-zene			2	1	1	1
Vizuális kultúra			1	1	1	1
Dráma és színház			0	0	1	0
Technika és tervezés			1	1	1	0
Digitális kultúra			1	1	1	1
Testnevelés			5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)			1	1	1	1
Felhasznált órakeret-összesítő sor			**31**	**31**	**33**	**33**

- A 2020.NAT által nemzetiségi oktatásra biztosított 3 óra és az idegen nyelv 3 órája fordítódik minden évfolyamon a német nyelv és irodalomra és a német népismeretre.

Ezen kívül:

- az 5.évfolyamon a szabadon felhasználható órakeret 1 órája a matematikához és a magyarhoz került 0,5-0,5 óra.
- A 6. évfolyamon: hon- és népismeret 1 óra, illetve matematika, Magyar 0,5-0,5 óra.
- A 7. évfolyamon dráma és színház 1 óra, illetve matematika és magyar 0,5-0,5 óra.
- A 8. évfolyamon matematikára és magyarra 1-1 óra.

3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások közül történő választás szabályai

Első évfolyamon beiratkozáskor a szülőnek nyilatkoznia kell, hogy etika vagy valamelyik egyház által kínált hittan oktatást választja-e gyermeke számára. Valamelyik választása kötelező. Amennyiben a szülő módosítani kíván a következő tanévre vonatkozóan a etika/hit- és erkölcstan, illetve a német nemzetiségi oktatáson, akkor minden tanév május 20-ig erről írásban nyilatkoznia kell. A pedagógiai programban ismertetett óratervek szabadon szervezhető óráin való tanulói részvételhez, a szülő a beiratkozáskor hozzájárul, és tudomásul veszi az ezzel járó jogokat és kötelezettségeket.
A napközi otthonba, tanulószobai foglalkozásokra történő felvétel a szülő kérésére történik. A napközi otthonba, a tanulószobai foglalkozásokra tanévenként előre minden év májusában, illetve az első évfolyamon a beiratkozáskor kell jelentkezni. A jelentkezést a tanév első hetében lehet még módosítani. Indokolt esetben a szülő tanév közben is kérheti gyermeke napközi otthoni, tanulószobai elhelyezését. Az iskola a napközi otthonba, tanulószobai foglalkozásokra minden HHH-s és HH-s, valamint felügyeletre szoruló tanulót felvesz.
Az iskola – a szülő, illetve a tanuló igénye alapján – tanórán kívüli foglalkozásokat szervez, melyek körét a pedagógiai programban rögzítette. A tanórán kívüli foglalkozásokat tanévre lebontva a munkaterv tartalmazza. A tanulók jelentkezése önkéntes, de a jelentkezett tanulók számára a foglalkozás kötelezővé válik.

3.4 A csoportbontás elvei és indokoltsága

A beíratás alapelve iskolánkban, hogy a szülő egyéni választása a lehetőség szerint maximálisan teljesüljön. Ebből kifolyólag az osztályok összetétele (profilja) vegyes: nyelvoktató német nemzetiségi és általános tantervű.
Az esélyegyenlőtlenség csökkentése, az egyenlő bánásmód, a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség érdekében a párhuzamos osztályok közötti szegregáció alkalmazása tilos.
Az osztályba, csoportba sorolás elvei közül az esélyegyenlőség elve kiemelten fontos. A feladatellátási helyen azonos évfolyamon működő párhuzamos osztályok tagozatai között a lemorzsolódással veszélyeztetett, illetve a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók aránykülönbsége nem haladhatja meg a 25% pontot.

Intézményünkben csoportbontásban tanítjuk a következő tantárgyakat:

Alsó tagozaton	Felső tagozaton
• német nyelv és irodalom • német népismeret • angol nyelv • magyar nyelv és irodalom • matematika • ének-zene	• német nyelv és irodalom • német népismeret • angol nyelv/német nyelv • informatika • magyar nyelv • matematika • technika, életvitel és gyakorlat • ének-zene • vizuális kultúra

Indokoltsága:

- Csoportbontást alkalmazunk osztályonként a nyelvoktató német nemzetiségi és általános tantervű csoportok között. Célja az oktatás eredményességének biztosítása, eltérő tanterv szerint folyik az oktatás-nevelés.
- A német nemzetiségi és /vagy az angol/német nyelv esetében. Célja a nyelvoktatás eredményességének biztosítása.
- A német népismeret esetében a csoportbontás elve megegyezik a nyelvoktatásban alkalmazottal.
- Az informatika tantárgy esetében; a terem befogadó képessége 20 fő, így ezen létszám feletti tanuló esetén bontást alkalmazunk.
- Matematika és magyar nyelv tantárgy tanítása során: az órakeret szerint az általános tantervű csoportok többletórákban részesülnek a tananyag elmélyítése és gyakorlás céljából.
- technika, életvitel és gyakorlat, ének-zene, és vizuális kultúra tantárgyak esetén az nyelvoktató német nemzetiségi csoportok ezeket a tantárgyakat kisebb óraszámban tanulják, ez indokolja az osztályon belüli csoportbontást.
- Fenntartói döntés függvényében: 27 fő osztálylétszám felett magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak bontása. A magyar nyelv és matematika tantárgyak esetében a csoportbontás célja az oktatás eredményességének biztosítása.

Csoportbontásban tanított tantárgyak: matematika, magyar, idegen nyelvek, informatika, technika, testnevelés lehetnek. A csoportbontást befolyásolja a tanterem befogadóképessége, és az osztálylétszám. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. A csoportbontások során figyelembe kell venni az IPR-ben meghatározott feltételeket.

A csoportbontásra az intézményvezető beterjesztése alapján a fenntartó adhat engedélyt.

A tanórán kívüli lehetőségeket igyekszünk évente az igényekhez igazítani. Igényfelmérést végzünk a tanév végén arra vonatkozóan, hogy a következő tanévben milyen foglalkozások iránt lenne érdeklődés, ill. milyen újabb témájú szakkör indítására van igény.

Ennek eredményétől és a fenntartó által biztosított keretektől függően szervezzük a foglalkozásokat.

A tanórán kívüli foglalkozások között van olyan is, melyet a pedagógus ajánl a gyermeknek, ha esetleg az nem ismerné fel annak szükségességét, illetve számára hasznos voltát. Ilyen, pl. a korrepetálás, versenyre felkészítés stb..

Mivel a foglalkozások tematikáját a kollegák legalább egy évre előre megtervezik, a gyerekektől elvárjuk, hogy erre az időre tartsanak ki választásuk mellett. A későbbiek folyamán lehetőségük van váltásra, más tevékenység kipróbálására.

Fontos, hogy az egész napos nevelés felöleljen olyan tevékenységeket is, melyek nem csak tanítanak, hanem szórakoztatnak is.

Az osztályközösségeknek joguk van saját igényeiknek és lehetőségeiknek megfelelően – akár a szülőkkel közösen – szabadidős tevékenységeket szervezni, rendezni. Kedveltek a családos kirándulások, osztálykeretben különböző ünnepek megünneplése. (pl. anyák napja, alkotó délután)

3.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, és taneszközök kiválasztásának elvei

-

- Szerepeljen a Tankönyvek hivatalos jegyzékén
- Feleljen meg az iskola helyi tantervének és az iskola oktatási-nevelési célkitűzéseinek
- Segítse az évfolyamok közötti tananyagok egymásra épülését
- A szövege legyen érthető és az adott életkorhoz igazodó, fejlessze a logikus gondolkodást, az illusztrációk legyenek funkcionálisak és áttekinthetőek
- A taneszközök, segédeszközök legyenek kompatibilisek a tankönyvekkel, munkafüzetekkel
- A szülők által megfizethető legyen

- Lehetőleg legyen teljes felmenő rendszerű
- Legyen alkalmas több tanéven keresztül történő felhasználásra
- Ábrái, betűméretei, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést
- A kiválasztott tankönyvek, tansegédletek lehetőleg tartalmazzák az egyes tantárgyak kerettantervben előírt teljes tananyagát.

- A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van:
  tornafelszerelés
  rajzfelszerelés
  technika tantárgyhoz szükséges eszközök

3.6. A NAT –ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A 2020-s NAT-ban rögzített10 műveltség területben meghatározottak alapján határoztuk meg pedagógiai céljainkat.

1. magyar nyelv és irodalom
2. idegen nyelvek
3. matematika
4. ember és társadalom
5. ember és természet
6. földünk-környezetünk
7. művészetek
8. informatika
9. életvitel és gyakorlat
10. testnevelés és sport

Fejlesztve tanulóink kulcskompetenciáit: az alapkompetenciákat, a tanulás kompetenciáit, a kommunikációs kompetenciákat, a digitális kompetenciákat, a gondolkodás kompetenciáit, a személyes és társas kompetenciákat, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáit és a munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciákat is. Ezek a tantárgyankénti helyi tantervekben részletesen kifejtésre kerültek.

1-2. osztály
Célunk a gyermekek fokozatos átvezetése a játékközpontú óvodai tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységrendszerébe.
Alapvető feladatunk az iskolai szokásrend kialakítása, megszilárdítása.
Fontosnak tartjuk tanulóink pozitív motiváltságának biztosítását, önállóságának fejlesztését.

Feladatunk a higiéniai szokások kialakítása, egészségfejlesztési eljárások, módszerek megismertetése az egészség megőrzése érdekében.
Célunk, hogy tanulóink megtalálják helyüket a szűkebb és tágabb közösségekben, a családban.
Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeket megismertessük lakóhelyük múltjával, hagyományaival.

Előtérbe helyezzük az esztétikai- művészeti kifejezőképesség fejlesztését, a testi lelki egészség fontosságát, a környezettudatosságra, a fenntarthatóságra nevelést.

3-4. osztály
Célunk a tapasztalásból kiinduló ismeretszerzés fejlesztése, az önálló gondolkodás igényének kialakítása.

Törekszünk a pontos kitartó munkára való nevelésre, a reális önbizalom, az akaraterő, az igényes kommunikáció kialakítására.

Célunk úgy formálni a gyermekek életmódját, hogy fontos legyen számukra az aktív, egészséges életvitel, a pozitív gondolkodás.

Fogékonnyá kell tenni tanulóinkat a saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalmi értékek iránt.

Feladatunk, hogy a gyerekekkel a mai kor elvárásainak is megfelelő tanulási módszereket ismertessünk meg, egyéni adottságaik, képességeik figyelembevételével.

Lényegesnek tartjuk a nemzeti kultúra, a nemzeti értékek iránti tisztelet kialakítását, a fenntarthatóság elvének közvetítését.

5-6. osztály

Elősegítjük a lakóhelyi környezethez, fűződő személyes kapcsolat kialakulását.

Olyan szokásrend kialakítására törekszünk, amely az egészséges életmódot helyezi középpontba.

Célunk a tanulók testi képességeinek fejlesztése, az egészséges élet iránti igény felkeltése.

Feladatunk a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra bemutatása, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

Célunk az esélyegyenlőséget és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét különféle iskolai és iskolán kívüli tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Tegyük képessé tanulóinkat alapvető információk keresésére IKT eszközök segítségével.

7-8. osztály

Célunk a reális önismeret és énkép kialakításával, hogy tanulóink olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal rendelkezzenek, amelyek segítik őket a sikeres pályaválasztásban.

Feladatunk a hatékony önálló tanulás erősítése: új ismeretek felkutatása, értő elsajátítása, feldolgozása és beépítése.

Tanulóink legyenek képesek biztonsággal tájékozódni a természetben, a társadalomban, a rájuk zúduló információ halmazban. Ismerjék fel ebben a helyüket és feladataikat, ezek ismeretében tudjanak rendszerben gondolkodni és önállóan cselekedni.

Törekedjenek az egészségtudatos életmódra, hogy a jövőben egészséges és boldog felnőtté válhassanak.

A gyerekek testmozgás iránti igénye épüljön be a mindennapjaikba.

További célunk az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók legyenek képesek az IKT eszközök segítségével kigyűjtött információk rendszerezésére, alkalmazására, felhasználására, önálló produktumok létrehozására.
Egyetértünk a NAT céljaival: „Célunk, hogy a természet és a környezetismeretén és szeretetén alapuló, környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára."
Alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, cselekedeteikért való felelősségvállalás kialakítása, egymás elfogadására, együttérzésre nevelés, felelősségvállalás másokért.
Felkészítés a családi életre, harmonikus családi minták közvetítése. Foglalkoznunk kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.
Feladatunk, hogy tanulóink megismerkedjenek a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi folyamatokkal.

3.7 tanuló teljesítményének értékelése, a tájékoztatás formái

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszerben történő rögzítéssel szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógiai programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. A tanuló mulasztással összefüggő adatait a mulasztás napján, haladéktalanul rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben.

Értékelés alapelvei
- A tanuló teljesítményét és előmenetelét a szaktanár a tanév során folyamatosan értékeli, szükség szerint érdemjeggyel is minősíti. (Ennek alapja az aktuális, a vizsgált, az érintett, a feldolgozott, illetve felmért tananyag elsajátításának mértéke.)
- Az érdemjegyekkel, osztályzatokkal történő minősítésnél a tanulókban végbemenő minőségi változásokat mennyiségi kategóriákkal jellemezzük. Ennél a minősítésnél a tantervi követelményeket kell irányadónak tekinteni.
- Az írásbeli munkák minősítésében jelenjék meg a megoldás elemeinek értékelése; például annak megléte, hiánya, hibája. Ez nagyfokú tagoltság esetén pontozással is kifejezhető.
- A szaktanári értékelés a pedagógiai program által meghatározott keretek között történik, melyben a szaktanár az iskola által megfogalmazott, illetve az osztályban követendő nevelési célokat is érvényesíti.
- Az értékelésben a tanuló szóbeli és írásbeli megnyilvánulásainak arányát a tantárgy sajátossága határozza meg. Ennek kívánatos értékét és a határokat a szaktanár a tanév, illetve a félév elején hozza a tanulók tudomására. - A szaktanár szintén a tanév, illetve a félév elején közli, hogy a különféle tanulói megnyilvánulások milyen súllyal szerepelnek a félév végi értékelésben, minősítésben.

Az érdemjegyek kialakításának módja
A tanuló teljesítményének, tudásának értékelésénél és minősítésénél általában a *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)* érdemjegyeket, illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

JELES érdemjegyet kapjon az a tanuló, aki az adott tárgyban a helyi tantervi követelményeket a vizsgált anyagrész tekintetében teljesítette, írásbeli és szóbeli kifejezőkészsége szakszerű, stílusa szabatos, súlyosabb hiba nincs munkájában. Tárgyi ismereteiben és elméleti felkészültségében is példamutató. Gondolkodása mélyreható, problémamegoldó készsége fejlett.

ELÉGSÉGES érdemjegyet kaphat az a tanuló, aki az adott tárgyban a helyi tantervi követelményeket a vizsgált anyagrész tekintetében legalább minimum szinten teljesítette. (Az adott tantárgyra előírt kerettantervi minimum teljesítése az elégséges minősítés elengedhetetlen feltétele). Írás- és szóbeli kifejezőkészsége gyengébb, előadásmódja bizonytalan.
ELÉGTELEN érdemjegyet kapjon az a tanuló, aki a fenti követelményeket nem teljesíti.

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését az iskola helyi tantervében előírt követelmények alapján végezzük, figyelembe vesszük a tanulók képességeit, illetve fejlődtek vagy hanyatlottak az előző értékelés óta.
- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
Az 1. évfolyamon és 2. évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges értékelés az alábbi lehet: kiválóan teljesített (a napló havi és félévi osztályzat rovatában az értékelés rövidítése:"k") - jól teljesített (a napló havi és félévi osztályzat rovatában az értékelés rövidítése:"j") - megfelelően teljesített (a napló havi és félévi osztályzat rovatában az értékelés rövidítése:"m") - felzárkóztatásra szorul. (a napló havi és félévi osztályzat rovatában az értékelés rövidítése:"f"). Ebben az esetben javaslatot kell tenni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezők megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre a szülő bevonásával.
1.évfolyamon a tanulók félévi és évvégi értékelése, valamint a 2. évfolyam félévi értékelése a munkaközösség által jóváhagyott, a Kréta e-naplóban rögzített mondatbankból történik, tantárgyanként részletes szöveges értékelést kapnak.
A 2. évfolyam 2. félévétől- 8. évfolyam végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét rendszeresen érdemjegyekkel értékeljük.
- A tanulók adott tantárggyal összefüggő minden lényeges szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati megnyilatkozását, munkáját értékelni lehet, s ez kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó ismeretanyagra is.
- A nagyobb tantárgyi egységek /szakaszok, témák / lezárása után a tanuló teljesítményét minősítéssel vagy érdemjeggyel értékelni kell. A pedagógus szükség szerint adjon lehetőséget a tanulónak javításra, és a teljesítményéről a szülőt ~~szóban vagy az ellenőrző könyv útján~~ tájékoztassa.
- Az iskola pedagógusai egységes követelmények szerint bírálják el a tanulók tudását, ismereteik alkalmazását és a közös munkában való részvételét. Az elbírálás a tantervi követelmények s a tanuló szóbeli, írásbeli, valamint gyakorlati teljesítményének egybevetése alapján a következőképpen történik:

Félévkor: A KRÉTA rendszerből mondatbank alapján kialakított félévi értesítő kinyomtatása.
Év végén:
Az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott bizonyítvány pótlap. A pótlapra nyomtatjuk rá a KRÉTA rendszerből nevelőtestület által elfogadott szöveges értékelést.

2. osztály év vége – 8. osztály
A tanulók teljesítményének értékelése a következő öt érdemjeggyel történik:
jeles (5) jó (4) közepes (3) elégséges (2) elégtelen (1)
A félévi, illetőleg az év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Az osztályzatokat gondos pedagógiai mérlegelés, nem gépies számolási műveletek útján kell megállapítani.
- A tanév végén a tantárgyakból adott osztályzatok figyelembevételével a tanulók tovább haladásáról a nevelőtestület határoz. Felsőbb osztályba az a tanuló bocsátható, aki valamennyi tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott. Aki egy, kettő vagy három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, felsőbb osztályba csak sikeres javítóvizsga után léphet. Aki négy tárgyból elégtelen osztályzatot ért el, azt a tanulót a nevelőtestület osztályismétlésre utalja.
- Az osztályzatokat félévkor számjeggyel az az e-naplóból kinyomtatott félévi értesítőben rögzíteni kell. Év végén csak betűvel: felmenőben a KRÉTA rendszerből kinyomtatott törzskönyvbe, kifutó osztályoknál a kézzel vezetett törzskönyvbe és a bizonyítványba kell rögzíteni, beírni.
- Ha a tanuló valamelyik tantárgyban kimagasló eredményt ér el, dicséretben részesülhet. **Minden tantárgyban kiemelkedő** tanuló nevelőtestületi dicséretet kaphat. A dicséretet a törzskönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatában fel kell tüntetni.
- A minősítés és az érdemjegy a tudást tükrözze, nem lehet fegyelmezési eszköz!

Az iskolai nyomtatványok – az év végi bizonyítvány és az állami vizsga teljesítéséről kiállított bizonyítvány kivételével – a tanulmányi rendszer alkalmazásával, a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásával elektronikus úton készülnek el. A bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatványt ebben az esetben is elő kell állítani nyomtatott formában és meg kell őrizni.

Az értékelés közlése:
KRÉTA e- naplót, melybe a tanító-tanár rögzíti az eredményeket
félévi értesítő, amely a KRÉTÁBÓL kerül kinyomtatására
bizonyítványt, a tanító, tanár év végén állít ki, s a tanuló hazavihet
törzskönyvet, melyet a tanító, tanár állít ki a tanulmányi rendszer alkalmazásával, az osztályozó értekezlet alapján.
A törzskönyvbe és a bizonyítványba a Knt. mellékletében található záradékokat alkalmazzuk.

Az értékelés rendszeressége a tanév során:
Azoknál a tantárgyaknál, melyeknek heti óraszáma kettőnél több óra, a tanulók munkáját átlagosan, havonta minimum két minősítéssel, érdemjeggyel kell értékelni, mely lehet szóbeli, vagy írásbeli számonkérés eredménye. Heti egy vagy két órás tantárgyak esetén átlagosan havonta egy érdemjegy adása kötelező.
Az értékelés és osztályozás évfolyamonként egységesen megállapított százalékarányok szerint történjen a reális eredmény érdekében:

Alsó tagozatban a szöveges értékelés időszakában (1. oszt. és 2. oszt. félév):

Százalékarányok	Minősítések	Átváltás érdemjegyekre
100-93%	Kiválóan teljesített	5 (jeles)
92-80%	Jól teljesített	4 (jó)
79-51%	Megfelelően teljesített	3 (közepes)
50- 0%	Felzárkóztatásra szorul	2 (elégséges)

A százalékos határok, melyeket a tanév közben írt dolgozatoknál használunk:

Százalékarányok	Érdemjegyek
100-91%	5 (jeles)
90-76%	4 (jó)
75-56%	3 (közepes)
55-36%	2 (elégséges)
35- 0%	1 (elégtelen)

Félévi és év végi osztályzatok kialakításának módja
- A félév végi minősítés osztályzattal történik, melynek alapját az év közben adott érdemjegyek képezik. Az év végi osztályzat megállapításához a teljes tanév érdemjegyeit figyelembe vesszük.
- Az osztályzatot a szaktanár – az érdemjegyek átlagából kiindulva – a tantárgyi követelmények teljesítésének mérlegelésével állapítja meg. A tanár az évközi sikertelen eredményeket figyelmen kívül hagyhatja, amennyiben azt a tanuló javította. Ha a tanuló érdemjegyeinek átlaga 0,5-es határt meghaladja, akkor dönthet a nevelő a jobb érdemjegy megadásáról, ellenkező esetben nem.
- Az egyes tantárgyakból nyújtott kiemelkedő tanulmányi teljesítményeket a szaktanár tantárgyi dicsérettel is elismerheti, melyet az ellenőrző, a bizonyítvány és a törzskönyv megfelelő rovataiban kell feltüntetni.
- Ha a tanuló hiányzása miatt kevés az érdemjegy, akkor a szaktanár beszámoltatásra kötelezheti a tanulót. Az osztályozás feltétele: a tanulmányi kötelezettségek folyamatos teljesítése.

3.8. A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése és minősítésének követelményei, formái, a tanulók jutalmazása, elmarasztalása

Magatartás:

Alapelveink

A tanuló magatartásának minősítése a tanuló iskolai tevékenységét, pontosságát, megbízhatóságát és a közösséghez való viszonyát értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló alkati adottságait, személyiségi jegyeit és a változás jellegét. Ezt az értékelést a tantestület a tanuló személyiségének fejlesztésére, a kitűzött nevelési célok elérésére kívánja használni.

Az értékelés szempontjai:

- A házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betartatása,
- beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének segítése,
- aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megvalósításában,
- segítőkészség,
- udvarias, figyelmes viselkedés, kulturált hangnem.

Szorgalom:

Alapelveink

A tanuló szorgalmának minősítése a tanulónak az iskolai munkához, a tanuláshoz való viszonyát, rendszerességét, igényességét értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a változás jellegét. Ezt az értékelést a tantestület a tanuló személyiségének fejlesztésére, a kitűzött nevelési célok elérésére kívánja használni

Az értékelés szempontjai:

- A tudás megszerzésének igénye,
- az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény,
- jó idő- és munkaszervezés,
- kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés,
- aktív tanórai részvétel,
- többletek (tanulmányi versenyek, szorgalmi feladatok).

A magatartás és szorgalom értékelésének módja

- A 1- 8. évfolyam végéig a tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. Az osztályfőnök az osztály javaslatai, valamint saját véleménye alapján kialakítja a tanuló érdemjegyét, melyet a nevelőtestület elé tár. A javasolt érdemjegyet a tantestület vagy elfogadja, vagy szavazással dönti el. Egyenlő szavazat esetén az osztályfőnök dönt. A félévi és év végi osztályzat kialakítás hasonló módon történik.

A kapott minősítésről az ellenőrzőn keresztül a szülőt értesíteni kell.

A félévi osztályzatot a tájékoztatóba, az év végi osztályzatot a bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon **a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. Az elektronikus naplóban az alábbi rövidítéseket használjuk: példás – „P”; jó – „J”; változó – „V”; rossz – „R”

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik, kulturáltan beszél
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése,
- a közösség fejlődésére jó hatással van.

Jó (4) az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja,
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon jól viselkedik,
- feladatait teljesíti,
- a rábízott feladatokat teljesíti,
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője,
- viselkedése általában jó

Változó (3) az a tanuló, aki:
- az iskolai házirend előírásait többször megszegi,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- írásbeli intője van,
- társait hátráltatja a tanulási idő alatt.

Rossz (2) az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több osztályfőnöki, szaktanári figyelmeztetése vagy intézményvezetői fokozatú büntetése van.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. Az elektronikus naplóban az alábbi rövidítéseket használjuk: példás – „P”; jó – „J”; változó – „V”; hanyag – „H”

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
Példás (5) az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,

- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire figyelmeztetésre dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki.
- nem a képességeinek megfelelően tanul,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte szükséges.

Jutalmazás, elmarasztalás
A jutalmazás formái
Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti.

A tanulók egyéni elismerésének, jutalmazásának iskolai formái:
Szaktanári dicséret:
- helyi versenyeken való részvételért, alapos, gondos felkészülésért;
- pluszmunka az órai anyag kiegészítéséhez;
- felelősi munkáért

Osztályfőnöki dicséret:
- helyi versenyeken elért 1-3 helyezésért (szaktanári kezdeményezésével);
- területi versenyeken elért 1-3 helyezésért (szaktanár kezdeményezésével);
- sikeres alapfokú nyelvvizsgáért (szaktanár kezdeményezésével);
- ünnepélyeken való szereplésért, vagy szervezésért
- versenyek, játékok szervezéséért, részvételért (DÖT vezető, szervezők kezdeményezésével)
- osztályban vállalt közösségi munkáért
- levelezős versenyeken elért1-3 helyezésért (szaktanári kezdeményezésével)

Intézményvezetői dicséret:
- területi, megyei (1-10. hely), országos versenyen (1-20. hely) elért helyezésért
- tartós közösségi munkáért, szervezésért, és magatartásért (DÖT, osztályfőnök javaslatára)
- levelezős versenyek (1-10. hely)
- adható három osztályfőnöki dicséret után – osztályfőnöki kezdeményezésre (megkapja a 4.-ket, de vele együtt az intézményvezetőit is.

Nevelőtestületi dicséret:

Nevelőtestületi dicséret elismerésben részesülhetnek az általános iskola azon diákjai, akik munkájukkal azt az alábbi követelmények teljesítésével kiérdemelték, s arról az osztályfőnökük javaslatára a Nevelőtestület az osztályozó konferencián többségi szavazással döntött.

Nevelőtestületi dicséret:

I. Példamutató magatartásáért, szorgalmáért, kiemelkedő tanulmányi munkájáért

Követelmények:

- Az iskolánk Pedagógiai programjában, helyi tantervében meghatározott műveltségi anyagot a lehető legmagasabb szinten elsajátította, tudását állandó önműveléssel folyamatosan gyarapította. Tanulmányi eredményében az év végén maximum 1 négyese van.
- Tanulmányi munkájának eredményessége a képességeivel arányban álló, azt inkább meghaladó.
- Tanulmányi munkája igényes, törekvő.
- Tanuláshoz való hozzáállása (attitűdje) példamutató
- A házirendet pontosan betartja, és annak betartására ösztönöz.
- Viselkedése kifogástalan.
- Fegyelmezettsége nagyfokú.
- Fegyelmező intézkedésben nem részesült.

Záradék szövege: Példamutató magatartásáért, szorgalmáért, kiemelkedő tanulmányi eredményéért nevelőtestületi dicséretet kapott. (csak egy tantárgyi négyese lehet)

II. Példamutató szorgalmáért, kiemelkedő tanulmányi munkájáért

Követelmények:

- Az iskolánk Pedagógiai programjában, helyi tantervében meghatározott műveltségi anyagot a lehető legmagasabb szinten elsajátította, tudását állandó önműveléssel folyamatosan gyarapította. (Tanulmányi eredményében év végén magatartása négyes és ezen kívül maximum 1 tantárgyi négyese van.)
- Tanulmányi munkájának eredményessége a képességeivel arányban álló, azt inkább meghaladó.
- Tanulmányi munkája igényes, törekvő.
- Tanuláshoz való hozzáállása (attitűdje) példamutató

Záradék szövege: Példamutató szorgalmáért, kiemelkedő tanulmányi eredményéért nevelőtestületi dicséretet kapott. (magatartása négyes, egy tantárgyi négyese van)

III. Kiemelkedő közösségi munkájáért és/vagy tanulmányi versenyeredményeiért

Követelmények:

- 4 igazgatói dicséretben részesült versenyekért, illetve közösségi munkájáért.
- Részt vett körzeti, megyei és országos tanulmányi versenyeken, ahol eredményesen szerepelt. Elért eredményeivel iskolánk hírnevét öregbítette.
- Az iskolánk Pedagógiai és nevelési programban meghatározott neveltségi kritériumoknak magas szinten megfelel.
- Részt vett az osztályközösség szervezésében, abban aktívan közreműködött.
- A tanulók iskolai, vagy iskolán kívüli rendezvényein lebonyolítóként, közreműködőként rendszeresen részt vett.

- Diáktársai körében -pozitív emberi és közösségi jellemvonásai alapján- népszerű, elfogadják.

Záradék szövege: Kiemelkedő közösségi munkájáért /vagy Kiemelkedő tanulmányi versenyeredményeiért / vagy Kiemelkedő közösségi munkájáért és tanulmányi versenyeredményeiért nevelőtestületi dicséretet kapott.

IV. A sportban elért kiemelkedő versenyeredményeiért

Követelmények:

- 4 igazgatói dicséretben részesült sporttevékenységéért
- Aktívan részt vett és sikeresen szerepelt az iskolai, városi, a megyei, illetve más rendezők által szervezett sportrendezvényeken. Részvételével, eredményeivel hozzájárult iskolája jó hírnevének öregbítéséhez, dicsőséget szerzett annak.
- Tehetségéhez, képességéhez mérten a legjobb teljesítményeket nyújtotta.
- Körzeti, megyei és országos szintű sporteredményei vannak.
- A sportélet szépségéről, szeretetéről, sportolóhoz méltó módon, iskolánk elkötelezett diákjaként megbecsüléssel és tisztelettel vélekedik.
- Ellenfeleivel, sporttársaival szemben sportszerű magatartást tanúsít.

Záradék szövege: A sportban elért kiemelkedő versenyeredményeiért nevelőtestületi dicséretet kapott.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni.

- az a nyolcadikos tanuló, aki nyolc éven át kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el (nincs négyese), magatartása nyolc éven át példamutató, oklevelet és tárgyjutalmat kap, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át; és bekerül az iskola díszkönyvébe.

Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak.

Az iskola szintű versenyek első három helyezettje oklevelet, könyv- és egyéb jutalmat kap. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkáért, valamely jó cél érdekében közösen kifejtett erőfeszítésért, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösség (osztály, énekkar, diákkör stb.) csoportos jutalmazásban részesíthető.

A tanuló tanulmányi, kulturális, sport vagy más területen elért külső elismerését, jutalmazását igyekszünk – a megfelelő keretek között – az iskolai közvélemény tudomására hozni.

Az iskolához kapcsolódó (például alapítványi) elismerések, jutalmak átadásához ünnepi kereteket kínálunk.

A dicséreteket írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Fegyelmező intézkedések és fegyelmi büntetések

Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi (tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, a házirend előírásait megszegi, igazolatlanul hiányzik) fegyelmező intézkedésben részesíthető. Az intézkedés az adott cselekmény súlyához igazodik. A tanulót büntetésként az osztályból kiküldeni tilos.

A fegyelmező intézkedések formái:

Elmarasztalás

Azt a tanulót, aki

– tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy a házirend előírásait megszegi, vagy igazolatlanul mulaszt, vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, elmarasztalásban kell részesíteni.

Az iskolai elmarasztalás formái, fegyelmező intézkedések:

– szaktanári figyelmeztetés;
– osztályfőnöki figyelmeztetés;
– osztályfőnöki intés;
– osztályfőnöki megrovás;
– igazgatói figyelmeztetés;

– igazgatói intés;
– igazgatói megrovás;
– tantestületi figyelmeztetés;
– tantestületi intés;
– tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben
– a vétség súlyára való tekintettel annak mértéke szerint – el lehet térni.
A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Szóbeli vagy írásbeli szaktanári figyelmeztetés, (legfeljebb 3 alkalom)
- sorozatosan hiányzik a felszerelés
- rendszeresen nincs házi feladat
- tanórai fegyelmet rendszeresen megszegi
- tanóráról több esetben elkésik
- tanóráról engedély nélkül távozik
- ha a tanórán mással foglalkozik

Szóbeli vagy írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés:
- szünetekben, órák előtt, az intézményhez tartozó valamennyi épületben való rendbontó viselkedésért (szaktanár, ügyeletes nevelő javaslatára)
- engedetlenség, tanári utasítások figyelmen kívül hagyása miatt
- verekedésért, kisebb értékű lopásért, trágár beszédért
- hamisítás miatt, mások személyiségi jogainak megsértéséért
- ~~többszöri~~ igazolatlan mulasztásért
- az iskola területének engedély nélkül történő elhagyásáért

A fokozatosság elvét betartva a fenti esetek újabb előfordulásakor a következő elmarasztalási fokozatok lépnek érvénybe.
A kiemelkedően súlyos vétségek esetében a fokozatosság elvét figyelmen kívül hagyva az intézményvezető valamint a nevelőtestület dönt a vétség fegyelmezési fokozatáról.

Fegyelmi eljárás:
Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a szülő gyakorolja. A fegyelmi eljárás megindításáról és az írásbeli határozatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a tanulmányi rendszeren keresztül is haladéktalanul értesíteni kell azzal, hogy az így történő értesítéssel a döntés nem minősül közöltnek.
Ha a tanuló a kötelességeit **vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás** alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.
A fegyelmi büntetés lehet:
a, megrovás
b, szigorú megrovás
c, meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
d, áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába
e, eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
f, kizárás az iskolából.

10 év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható.
Tanköteles tanulóval szemben az e, pontban meghatározott (eltiltás) nem alkalmazható, az f, (kizárás az iskolából) fegyelmi büntetés csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ebben az esetben a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. A fegyelmi büntetést hozó iskola segítséget nyújt a szülőnek az új iskola megtalálásában.

Eltiltás: különböző rendezvényekről, kirándulásról, versenyről, stb., a szaktanár, vagy osztályfőnök elbírálása alapján.
Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek: agresszió; a másik tanuló megverése, bántalmazása; az egészségre ártalmas szerek - dohány, szeszesital, drog – iskolába hozatala, fogyasztása, terjesztése; szándékos károkozás; az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése; ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
Az dicséreteknek és megrovásoknak a KRÉTA e-naplóban is szerepelniük kell.

3.9. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a kerettantervek alapján készített helyi tanterv minimum követelményét teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2. év végétől - 8. évfolyamokon minden tantárgyból az elégséges év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz.
- Ha a tanuló 2. osztály év végétől - 8. osztály tanév végén egy, kettő vagy három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a tanévet záró augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló 2. év végétől - 8. évfolyam a tanév végén négy vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a nevelőtestület évfolyamismétlésre utasítja a tanulót.
- A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha
- az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- magántanuló volt

3.10. Iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A számonkérés és értékelés célja

- A számonkérés legyen megbízható és érvényes, vagyis a számonkérésnek jól kell mérnie azt, amit mér, és azt kell mérnie, amit mérni kíván.
- A számonkéréshez tartozó értékelés során a tanuló (és a szülő) a pedagógus értékelése alapján tájékozódik arról, hogy meddig sikerült a tanulónak eljutnia. Az értékelés éppen ezért mindig a tanulás tárgyára irányul és nem a tanuló személyére. A tanuló munkájának értékelése egyben a pedagógust is tájékoztatja a kitűzött tanítási cél elérésének szintjéről, rámutatva, hogy mit tehet a cél elérésének érdekében.
- Az őcsényi általános iskola olyan célok és feladatok elérésére törekszik, melyeket a társadalom igényel, illetve amelyeket a gyermek életkorához kötötten a NAT, a köznevelési törvény előír.
- Belső értékelési rendszerünkben folyamatos értékelést valósítunk meg, melynek alapja az aktuális tananyag elsajátításának a különböző módszerekkel történő értékelése. A folyamatos értékeléssel nyomon tudjuk követni a tanulók fejlődését. Értékeljük a tanuló igyekezetét, önállóságát, ötletességét, ügyességét is.
- A tantestület egységesen törekszik arra, hogy az értékelésben jelenjék meg annak fejlesztő, nevelő szerepe mind az érdemjegyek, mind az osztályzatok esetén.

A számonkérés alapelvei

Tanulóinknak minden órán számítaniuk kell arra, hogy ismereteikről számot adjanak. Ügyeljünk arra, hogy a szóbeli és írásbeli számonkérés aránya megfelelő legyen. Minden olyan számonkérési formát gyakoroltassunk, amellyel tanítványaink bármilyen mérésen, vizsgán találkozhatnak. Fontos követelmény, hogy a számonkérés a tananyagnak csak azon részére terjedjen ki, amit kellő mértékben tanítottunk. Célkitűzéseiben legyen egyértelmű, lebonyolításában pedig egyszerű. Legyen objektív és igazságos. Az érzelmek nem befolyásolhatják az értékítéletet. A számonkérés csak akkor eredményes, ha hatékonyabb munkára serkent. A tanulói teljesítmény értékelése szempontjából mérvadó munkákat a tanév végéig megőrizzük. A tanulók és kérésükre a szülők számára lehetővé tesszük a különböző számonkérési formák és módszerek megismerését.

A számonkérés formái:

- összefüggő szóbeli felelet, feladatmegoldás,
- több kérdésre adott néhány mondatos felelet,
- rövid írásbeli felelet, feladatmegoldás,
- feladatlapos számonkérés,
- témazáró felmérők,
- különböző célú (pl. év végi) felmérések,
- beszámolók, kiselőadások,
- önálló megfigyelések, kísérletek leírása, illetve végrehajtása,
- házi feladatok és egyéb írásbeli munkák,
- előadások, prezentációk,
- házi dolgozatok,
- versenyeken nyújtott teljesítmény.

A felsorolt számonkérési formák során a tanulói teljesítményt érdemjegyekkel értékelhetjük.

A számonkérés gyakorisága:

A számonkérés legyen rendszeres, és tartalma kerüljön folyamatosan értékelésre. Az írásbeli munkák várható idejéről a tanulók időben kapjanak tájékoztatást. Témazáró dolgozat esetén a dolgozat megírása előtt legalább egy héttel, témaközi írásbeli munkáknál a megelőző órán. Kerüljük, hogy egy napra több átfogó, összefoglaló vagy témazáró dolgozat essék. Vegyük figyelembe az osztály leterheltségét. Ennek érdekében szükséges a folyamatos koordináció az egy osztályban tanító kollégák között.

Tekintettel a tantárgyi sajátosságokra a számonkérés részletes szabályozására a tantárgyi programokban kerül sor.

3.11. A tanuló tanulmányi munkája írásban történő ellenőrzésének formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az iskolai írásbeli beszámoltatások:
formái:
– rövid feleletadás kérdésekre
– feladatlap
– tantárgyteszt
– esszé jellegű (Fejtsd ki.., Mit tudsz….)
rendje:
– témakörök végén: ellenőrző feladatlap
– alkalmanként: az órára megtanult anyagrész illetve ismétlő kérdésekkel egyéni írásbeli felelet formájában
– javító dolgozat, esetenként tanártól függően
korlátai:
– témazáró dolgozatból napi maximum 2 iratható előre bejelentett időpontban
– 5. óra után témazáró dolgozat írása lehetőleg ne történjen

a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:
– a témazáró dolgozatok átfogó képet adnak a tanulók tudásáról, ezért a félévi és év végi jegyek megállapításánál ezen jegyek duplázódnak
– a tanár az évközi sikertelen eredményeket figyelmen kívül hagyhatja, amennyiben azt a tanuló javította.
Az egyes tantárgyak sajátos jellegéből adódóan a helyi tanterv tartalmazza az írásbeli beszámoltatások fentiektől eltérő formáit.

3.12. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat fontos eszköze a tanulási célok elérésének, alternatív utak keresésének, a gyakorlásnak, kiegészítő információk gyűjtésének, a tanulók saját tapasztalatai alapján formálódó önértékelésnek, fontos visszajelzés a tanár és tanuló számára is, vagyis szerves része a tanórán elindított tanulási folyamatnak.
Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának **elvei:**
- tartalmával illeszkedjen a tanórán elindított folyamathoz
- legyen jól előkészített, egyértelmű, a tanuló számára rendelkezésre álló eszközök segítségével elsajátítható, megoldható
- nehézségi fokát tekintve lehet differenciált, vagy feleljen meg a csoportra jellemző átlagos nehézségi szintnek

korlátai:
– az elvégzéshez szükséges idő biztosítsa a gyerekek optimális terhelését:
- átlagos képességű általános iskolai tanuló 20-25 perc alatt megoldhassa
– legyen tekintettel a tanulók pihenésére, regenerálására, családi életére, programjaira is, vagyis különösen hétvégén és szünetekben biztosítsa a gondtalan kikapcsolódást
– a feladást követő tanórán ellenőrizhető és értékelhető legyen
- hétvégi házi feladat mennyisége ne legyen túlzó
jellegét tekintve:
– szóbeli, mely a tankönyv aktuális témakörére terjed ki a füzet vázlatának segítségével
– írásbeli, mely lehet tankönyv, munkafüzet kérdéseinek megoldása
– rajzos feladat
– gyakorlati, manuális feladat, mely a tanuló otthoni eszközeivel elvégezhető
– gyűjtőmunka

Tantárgyankénti feladatok:
Az egyes tantárgyak sajátos jellegéből adódóan a helyi tanterv tartalmazza az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok fentiektől eltérő formáit.

3.13. Mindennapos testnevelés

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést.
Célunk a tanulók egészséges testi fejlődésének biztosítása az életkori sajátosságoknak megfelelően. Igényt kialakítani bennük a mozgás és a küzdés iránt. Valamint legyen vízbiztonságuk (úszás), tudjanak sportjátékot játszani, legyen életvitelük része a rendszeres fizikai mozgás.
Úszásoktatás megszervezése a 3. és az 5. évfolyamokon.

Igény esetén tömegsport foglalkozást is szervezünk. A tömegsport foglalkozás tevékenységeibe a tanulók akár egy-egy alkalomra is bekapcsolódhatnak. A tömegsport- foglalkozások pontos idejét tanévenként az iskolai tantárgyfelosztásban kell meghatározni.
A napközi otthonban és a tanulószobán a játékos, egészségfejlesztő testmozgást biztosítunk tanulóink számára.

Sportfoglalkozások: tanórán kívüli tevékenységrendszerben
- sportjátékok - osztályok közötti bajnokságok – floorball - labdarúgás

3.14. A sajátos nevelés igényű tanulók oktatása, nevelése, habilitációs tevékenységek

Iskolánk részt vesz a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában.
Pedagógiai programunk és helyi tantervünk elkészítésekor, valamint napi munkánk során ezért figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében foglaltakat.
Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.
- Kiemelt célunk elősegíteni e tanulók alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket.
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulás érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki. A meghosszabbított beszámolás, szóbeli/írásbeli beszámolás lehetőségét pedagógusaink biztosítják.
- A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük –így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása- fejlesztésére, amit a társaikkal való együttélés nyújt.
- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek másságát hangsúlyozza.
- Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását
- Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiségjogokkal kapcsolatos szabályok betartására

A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkánkra vonatkozó eljárás rendje:
- Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett tanulók esetleges problémáinak feltárására, a nevelési tanácsadó, majd a szakértői és rehabilitációs bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában.
- Tájékoztatjuk a szülőket, hogy integrált oktatásban, nevelésben abban az esetben vehet részt gyermekük, ha optimális fejlődését ez a forma biztosítja leginkább, s ezt a szakvélemény megállapítja.

- A tanulók osztályokba való beosztásakor tartózkodunk a sajátos nevelési igényű tanulók elkülönítésétől. Az egy csoportban elhelyezett tanulók irányszáma 1-5 fő.
- Abban az estben, ha az integrált nevelésre javasolt tanuló a feltételek biztosítása után sem fejlődik megfelelően, illetve adaptációs készségei nem teszik lehetővé a többi tanulókkal való együttnevelést, 1-3 hónapos megfigyelési idő után ismételt szakértői vizsgálatát kérjük

3.15. A nemzetiségi oktatás anyagának kiválasztása

A köznevelési törvény és nemzetiség iskolai oktatásának irányelve alapján szerveződik. Az oktatási anyag és a taneszközök kiválasztása az irányelveknek megfelelő.
A nemzetiségi oktatás a magyarországi közoktatás részeként valósítja meg az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait. Emellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését. Elfogadja és másoknak is megmutassa értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.
Iskolánkban mindez **nyelvoktató nemzetiségi nevelés – oktatás keretében német nyelv és irodalom oktatása keretében** jelenik meg.
Iskolánknak, mint német nemzetiségi nevelést és oktatást folytató intézménynek
Célja, hogy:
A tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a német nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulókban a reális nemzetiségi öntudat.
Tanulóink elsajátítsák nagyszüleik anyanyelvét, megismerjék a nemzetiségi kultúrát, és tudatosan ápolják hagyományaikat.
A nemzetiségi identitás megőrzése a nyelvtanulás és hagyományápolás által
Az idegen nyelvi kommunikáció, mint kulcskompetencia kialakítása.
Európai azonosságtudat; Nyitottság más népek kultúrája iránt

Ehhez nyelvoktató nemzetiségi nevelést-oktatást alkalmazunk. E szerint a tanítás nyelve a magyar, a német nyelv és irodalom tantárgyat a tanítási óra keretében az 1. évfolyamtól oktatjuk, heti 5 órában, német népismeretet heti 1 órában.
A szülők a beiratkozáskor írásbeli nyilatkozattal vállalják, hogy gyermekük az iskola teljes képzési ideje alatt (8 év) vállalja a német nemzetiségi órákon és a nyelvoktatással együtt járó egyéb tevékenységeken (pl. nemzetiségi napon) való részvételt.
Ez alól a kötelezettség alól csak nagyon indokolt esetben lehet a szülő, pedagógus együttes kérésére felmentést kapni. (pl. tanulási nehézség) Ehhez intézményvezetői engedély szükséges.
Más iskolából érkező tanuló esetében nyelvtanulási problémáit egyéni felzárkóztatással, megfelelő türelmi idő biztosításával segítjük.
További céljaink:
A német nemzetiségi nyelv fennmaradásának segítése elméleti és nyelvhasználati ismeretek bővítésével.
A német nemzetiség hagyományainak, szokásainak megismertetése, felelevenítése.
Ismerkedés elődeink használati tárgyaival, munkaeszközeivel, öltözködési szokásaival.
A nemzetiségi, közösségi érzés, az identitás formálása.

A nemzetiségi nyelvoktatás feladatai, tevékenységi formái:
A gyermekek szókincsének bővítése az életkori sajátosságok figyelembe vételével.
Nyelvhasználati ismeretek gyakorlása – beszélgetés, szituációs gyakorlatok segítségével.
Hagyományok, szokások megismerése – játék, tájház, gyűjtőmunka segítségével.
Nemzetiségi programok szervezése, lebonyolítása, ezeken való részvétel.
Hagyományápolás – nemzetiségi nap (délután) szervezése.
Színházlátogatás

3.16. A településen élő nemzetiség (német, roma) kultúrájának megismertetése a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére

Iskolánkban csak a felső tagozaton foglalkozunk a fenti kultúrák megismertetésével a magyar nyelv és irodalom, történelem tantárgyak keretében.

3.17. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok, illetve az osztálytanítók végzik el testnevelés órákon, évente egy alkalommal: május hónapban.
A feladatokat az iskolai feltételeknek megfelelően, a tanulók biológiai és anatómiai sajátosságait figyelembe véve határoztuk meg.
(A felmérés a NET-FIT teszt alapján került összeállításra.)
A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

3. 18. Az iskola egészségnevelési környezeti nevelési programja

Helyzetelemzés

Intézményünk az ország déli részén, Tolna megye legkisebb táján, Sárközben helyezkedik el. Az őcsényi ember az évszázadok során megtanult együtt élni a természeti környezettel, ebből is kiemelkedően a Dunával, és az azt körülvevő ártéri erdővel. Ez biztosította számára a munkát, a megélhetést, és az élelmet.
A tanulók a közeli DDNP tanösvényein gyűjthetnek ismereteket. A természeti környezet átalakulása az utóbbi évtizedekben felgyorsult, megváltoztatta a környezet képét, átalakult a Sárközi táj.
A község központjában kanyargó Báta partjának rendezése, fásítása, medertisztítása, környezetének rendben tartása pozitív irányba mozdult el.
A természetbarát szakkör közreműködésével – odúk kihelyezése – valódi természetes élőhellyé vált.
A község építészeti hagyományokban is gazdag. Ezek közül kiemelkedik a központban lévő református templom, a katolikus templom, és a Fő utca díszes homlokzatú házai.
A repülőtér működtetésével kapcsolatos elképzelések mind a környezetre, mind a település lakóinak egészségére hatással lehetnek.
Sárköz híres népművészetéről, népviseletéről és ez tette lehetővé, hogy a Világörökség részévé vált.
Községünkben a hagyományok ápolása, megőrzése a közeli és távoli jövő egyik fontos feladata. A működő szakkörök, foglalkozások nyújtanak ebben segítséget.

Törvényi háttér

Az **Alkotmány** környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 8. § A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogát, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.
- 16. § A Magyar Köztársaság különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, védelmezi az ifjúság érdekeit.
- 18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
- 70. D § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Környezet és természetvédelmi jogszabályok:
Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól).
A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartó fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.
Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás, és a nyilvánosság.

A törvény 54.§ 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzéséhez és ismereteinek fejlesztésére.” A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet – egészségügyi Akcióprogramot) említi.
A törvény célja: az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása a környezet egészének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása.
A törvény a kiszámíthatóság és a méltányos teherviselés elve szerint megfelelő kereteket teremt az egészséges környezethez való alkotmányos jogok érvényesítésére.

A **Természetvédelmi törvény** (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszervező csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

Az 1997. évi XLI. **Törvény a halászatról és a horgászatról** is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A géntechnikai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. **Törvény** 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai.”

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. **Törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

A 2000. évi **Hulladékgazdálkodásról** szóló XLIII. **Törvény** 54.§-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni , hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

A környezetegészség kultúrája az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.
1998-ban Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az **Európai Egyezség 21.** nyilatkozatot, amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani, és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élni, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Köznevelési jogszabályok

- 27. §: Mindennapos testnevelés
- 46.§/1./c.: Környezete, eszközök rendben tartása
- 46.§/1/e.: Szűrővizsgálatok módja
- 46. §/1/g.:Emberi méltóság
- 46. § /2.: Bántalmazás

- 46.§/3./b.. Helyes napirend
- 46.§/6/d.: Rendszeres egészségügyi felügyelet, ellátás
- 62.§/1/b.: Egyéni bánásmód
- 62.§/1/e.: Egészséges életmód, környezeti tudatosság, családi élet
- 62.§/1/g.: Balesetvédelem, felvilágosítás

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben.
- Az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének) mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése, fenntarthatóságára való törekvés.
- A testi – lelki egészség megőrzése.

Az iskola hitvallása
A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet – környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi létről sem, mivel az ember a természet része. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet és egészségtudatos magatartását is formálni kívánjuk.

Az iskolai környezeti nevelési program

„MEGISMERNI, MEGSZERETNI, MEGVÉDENI!”

Az iskola nevelési tevékenységének céljai:
- A tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakításának elősegítése.
- A környezet megóvásához szükséges képességek és készségek kialakítása.
- A globális összefüggések megláttatása.
- Fenntartható fejlődés tudatosítása.

A környezeti nevelés minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata:

Belső erőforrások: minden nevelő és tanuló, technikai dolgozó.

Külső erőforrások: szülők, SZMK, Nyugdíjas Klub, könyvtáros,.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységi formák szolgálják:
- Tanulmányi kirándulások
- Túrák
- Jeles napok
- Hon és népismereti napok
- Témanapok
- Erdei iskola
- Szakkörök
- Pályázatok
- Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés
- Sportversenyek
- Az intézményünk közvetlen környezetének gondozása, szépítése.
- Osztálytermek, iskolai folyosók díszítése.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek:
- A helyi tantervek megírásakor törekedjünk rá, hogy jelenjenek meg a környezeti nevelési célok is.

- Lehetőség szerint a tanárok a tanmenetben jelöljék azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelési célkitűzésekhez.
- Az óra tartalmának megfelelően határozzuk meg a célokat, tevékenységeket.

Tanórán kívüli lehetőségek:
- Gyűjtőmunka
- Fórum
- Vetélkedő
- Nyári tábor
- Színház, mozi
- Kirándulás, túra
- Pályázatokon való részvétel.
- Madárbarát kert
- Hulladékgyűjtés
- Kiállítás (készítés, megtekintés).
- Települési környezet szépítése.
- Kötelező tananyag elsajátítása rendhagyó órakeretek között is történhet.
- Erdei iskola lehetőség szerint.

Módszerek

Szempontok a módszerek kiválasztásakor:
- Alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- Vonjanak be minél több tanulót
- Az iskola keretein túl is legyenek hatással.
- A természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen.
- Alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát.
- A lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez.
- Nyújtsanak sok élményt a tanulónak.
- Az érzelmeken át hassanak.
- A személyes megtapasztaláson alapuljanak.
- Együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségesek, szülők, stb.)
- Alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére.
- Legyen bennük sok érdekes elem.

Játékok
- Szituációs
- Memóriafejlesztő
- Kombinációs
- Érzékelést fejlesztő
- Ráhangolást segítő
- Bizalomerősítő
- Kapcsolatteremtést segítő

Riport módszer
Kérdőíves felmérés
Terepgyakorlati módszerek
Táborok
Térképkészítés
Egyszerű megfigyelések
Célzott megfigyelések, mérések
Aktív, kreatív munka
- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák

- Madárvédelmi feladatok
- Szelektív hulladékgyűjtés

Közösségépítés
- Csoportszervezés a környezet-egészségügy nevelés érdekében

Művészi kifejezés
- Vizuális művészet a környezeti nevelésben.
- Irodalmi alkotások.
- Zeneművészet
- Fotóművészet
- Táncművészet
- Népművészet
- Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

Taneszközök
- Tanulói felszerelés
- Szakszertárak szemléltetőeszközei
- Egyéb anyagok
- TV
- Video
- Számítógép
- Projektor

Az iskolai környezet

A helyzetelemzésben kiderült, milyen az iskola jelenlegi állapota, képe, és az is, hogy ez mit jelent környezetnevelési szempontból. Ennek a fejezetnek az a célja, hogy átgondoljuk, mi az, amit változtatni szeretnénk, és tudunk (van rá lehetőség, megoldható pénzügyileg is), hiszen az iskolai környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Meg kell próbálni olyan körülményeket létrehozni, amely lehetővé teszi, hogy a gyerekek örömmel érkezzenek az iskolába, úgy érezzék, hogy az iskola értük van.

Követelmények:

Az iskolaépület és működtetése
- Legyenek az iskolában megfelelő termek, helyiségek, ügyeljünk a világosságra és a megfelelő hőmérsékletre.
- Az iskolaudvar gondozása: próbáljunk minél több zöld területet csempészni az iskola udvarára.
- Megfelelő hulladékkezelés
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, nyílászárók szigetelése.
- Energiatakarékos izzók beszerelése.
- Víztakarékos WC tartályok felszerelése.
- Fontos, hogy a gyerekek is figyeljenek oda, hogy a villanyok le legyenek kapcsolva ott, ahol nem tartózkodunk, a csapok megfelelően legyenek elzárva, stb.
- Használt létesítmények berendezéseinek megóvása, - károkozás anyagi felelősségre vonást eredményez.

Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.
- Pedagógusok, iskola dolgozóinak magatartása legyen példamutató.
- Étkezés: az ebédlő rendeltetésszerű használata.
- Szünetekben a gyerekek minél többet legyenek az udvaron, az osztálytermek rendszeres szellőztetése.
- Délutáni foglalkozás megszervezése: napközis,- osztály,- szakköri csoportfoglalkozások

Az iskolai egészségnevelési program

Az iskola egészségnevelési tevékenységének céljai:

- Testi, szellemi, lelki képességek harmonikus fejlesztése.
- A teherbíró személyiség kialakításához szükséges képességek fejlesztése (érzelmi, értelemi, önismereti, döntési képesség).
- A rendszeres sportolás épüljön be a mindennapokba.
- Toleráns viselkedés kialakítása.
- A szabadidő értékes eltöltésének igénnyé válása.
- Ideális emberi kapcsolatok megvalósítására való törekvés.
- Életmód és betegségek kapcsolatának megismerése.
- A környezet óvása az egészség megőrzésének érdekében.
- Kamaszkori, ifjúkori testi-lelki változások elfogadásának, megismerésének igénye.
- Munka és pihenés helyes értékelésére való törekvés.
- Testi higiéné iránti igény kialakítása és gyakorlati alkalmazása.

Követelményei:

- A tanulók ismerjék fel, hogy az ember egészsége szoros kapcsolatban áll a környezettel.
- Tudják, mit jelent a környezettel való harmonikus viszony kialakítása.
- Használják tudatosan a természetes anyagokat.
- Törekedjenek a szabadidő hasznos eltöltésére.
- Ismerjék az egészséges életmód követelményeit, azok közvetett és közvetlen hatásait egyénre, családra és társadalomra.
- Törekedjenek egészségük megőrzésére.
- Fogadják el az emberek különbözőségét.
- Fogadják el önmagukat, ismerjék saját egyéniségüket.
- Tudják, hogy a sikeres ember hogyan viszonyul az életet veszélyeztető tényezőkhöz.
- Igyekezzenek szabadidejüket hasznosan és tartalmasan eltölteni.
- Reális önkép kialakítása.
- Sikeres fellépés, megjelenés.
- Kritikai érzék tudatos fejlesztése.
- Harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására való törekvés.
- Sikeresség és család kapcsolatáról rendelkezzenek ismeretekkel, élményekkel.
- Ismerjék a korábbi generációk értékeit.
- Tudjanak különbséget tenni barátság, rajongás, vágyakozás és szerelem érzésvilága között.

Résztvevői, erőforrások:

Humán források

Belső: - Az iskola valamennyi nevelője, tanulója - Technikai dolgozók

Külső: - Iskolaorvos

- Védőnő
- ÁNTSZ
- Civil szervezetek
- Családsegítő szolgálat
- Községi Sportkör
- Szülők
- SZMK
- Kortárs csoportok
- Rendőrség
- Könyvtáros

Anyagi: Pályázatok, Bódai Éva Alapítvány

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek:

- különös felelősségű tárgyak
- testnevelés órák, osztályfőnöki órák, biológia órák, kémia órák, nyelvi órák, művészeti órák
Tanórán kívüli programok:
- tömegsport
- Gyógytestnevelés, fejlesztő foglalkozások, logopédia
- Iskolai egészségnap
- Túrázás: gyalog, kerékpárral
- Kirándulásuk
- Erdei iskola program- lehetőség szerint
- Jeles napok
- Tehetséggondozás
- Hagyományápolási programok

Módszerek:
Érzelmi minták közvetítése élmény gazdag helyzetek megteremtésével.
Viselkedési minták közvetítése, példamutatás.
Jutalmazás-büntetés az önismeret fejlesztése érdekében számonkéréshez, értékeléshez kapcsolódóan.
Döntési helyzetek biztosítása.
Ismeretek, tapasztalatok közvetítése.
A tanulói aktivitást igénylő módszerek előtérbe helyezése.
Az egyéni, kiscsoportos és nagycsoportos, tömeges hatás megfelelő alkalmazása.
A nevelői tevékenység mellett adekvát módon alkalmazandó a tanulói és együttes tevékenységek kombinálása.
Akciók.
Irodalmi, képzőművészeti pályázatok.
Kiállítások

Taneszközök:
Tornaterem
Szertár: eszközök

Iskolai környezet
Az iskolaépület
Jelenlegi állapota az egészségnevelési céloknak nem tesz maradéktalanul eleget. Elsődleges feladat a betegségek kialakulásának megelőzése, a prevenció.

- Felsős épület világítása.
- Délre néző ablakok árnyékolása (szellőztetés).
- Számítógép képernyő védő.
- Tornaterem.
- Iskolaudvar, sportpálya, játszótér (mindennapos testnevelés).
- Iskolabútorok, berendezések (helyes testtartás).
- Ülésrend kialakítása (látás- hallászavar).
- Órarend, napi munkarend kialakítása.

Az iskola életvitele
Az iskola mindennapi életét meg kell szervezni az egészséges életmódra nevelés szempontjából.
Pedagógusok és az iskola dolgozóinak példamutatása az egészséges életmód kialakítása kapcsán. Az évszaknak megfelelő helyes öltözködés, dohányzás mérséklése, megszüntetése, stb.
Az iskolaudvar használata, a rendszeres testmozgás az évszaknak és az időjárási viszonyoknak megfelelően.
Délutáni foglalkozások: tömegsport, atlétika. Labdarúgás, úszás szervezése és működtetése.
Kommunikáció (Egészség és környezetnevelés)
Belső:
Tanárok-iskolavezetők, tanárok-tanárok: előre kiírt és rögtönzött értekezletek, faliújság, megbeszélések.

Diákok-tanárok: faliújság, iskolaújság, diákönkormányzat, osztályfőnökök tájékoztatása.
Diákok-diákok: faliújság, diákönkormányzat.
Iskola-szülők: szülői értekezletek, fogadóórák, levélben való tájékoztatás, nyílt napok, szülőkkel közös programok, iskolaújság, kiállítások, honlap.
Iskola-fenntartói: testületi ülések, megbeszélések.
Iskola-partnerek: nyílt programok, nyílt napok, levélben való foglalkoztatás.

Külső:
Helyi TV
Internet.
Honlap

A környezeti nevelés eredményessége:
A környezeti és egészségnevelésben nem olyan egyszerű meghatározni a mérések, értékelések módjait, kritériumait, mint a hagyományos tantárgyi tudásszervezésben.

A tanulók környezeti és egészségnevelése eredményes, ha az egyes tanulók esetében megvalósul: - az iskolai cél-és értékrendszer követelményei
- a szociális képesség fejlődése
- a konfliktusok helyes kezelése

A tanulók személyiség-fejlődésének méréséhez használhatunk kérdőíveket, szociometriai vizsgálatokat, különböző megfigyeléseket, egyéni vagy csoportos beszélgetéseket.

A pedagógusok esetében környezeti és egészségnevelési gyakorlat eredményes, ha:
- rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakírása során mintaként szolgálnak
- felkészültségüket áthatja az együttműködésre törekvés.
- törekednek fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítják a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- segítik a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségeinek felismerését.
- lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható, és élményt nyújtson.
- megszervezik az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítják a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.

Tantárgyak: A tantárgyakban előírt környezeti és egészségnevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

Továbbképzések
- Továbbképzés az iskolába meghívott szakértők segítségével az egész tanári kar és a többi dolgozó számára-az aktuális problémák megoldásához kapcsolódva.
- Az országosan meghirdetett környezetvédelmi, környezetnevelési és egészségnevelési programokon, továbbképzéseken való részvétel.

Az egészség és környezeti nevelési iskolai feladatai

- **Faliújság**: az osztályokban a faliújságokon az év során folyamatosan jelenjenek meg az egészséges életmódhoz kapcsolódó képek, cikkek, felhívások – faliújság felelősök irányításával.
- **Az osztályok tisztasága:**
    - Hetesek felelőssége a tantermek utolsó tanítási órák utáni rendbetétele.
    - Váltócipő használata: időjárásnak megfelelően alkalmazzuk.

- Szellőztetés: úgy biztosítjuk a tantermek szellőztetését, hogy a huzat ne károsítsa a nyílászárókat (tanórai szellőztetés).

- **Mellékhelyiségek higiéniája:**
  - Használják a tanulók rendeltetésének megfelelően.
  - Ügyeletes nevelők ellenőrzik.
- **Étkezés rendje:**
  - Az étkezés higiénikus, esztétikus környezetben történjen, kulturált étkezési szokások gyakorlásával.
  - Kirívó esetben felelősségre vonjuk a rendetlenkedő tanulókat, ügyeletes nevelő, osztályfőnök, intézményvezető által.
- **Szemetelés:**
  - Következetesen hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy ne szemeteljenek. A szemetet szedessük fel. Szükség esetén tartsunk szemétgyűjtést az intézmény területén és közvetlen környezetében – ügyeletes nevelő, osztályfőnökök.
- **Egészségnevelő nap, hét:**
  - Életkori sajátosságoknak, érdeklődésnek megfelelően programokat, előadásokat, vetélkedőket szervezünk az osztályok számára.
  - Testmozgás (osztályfőnök).
  - Serdülőkor problémái (pl.. bőrápolás, stb. – meghívott előadó)
  - Káros szenvedélyek (dohányzás, alkoholfogyasztás, stb. – filmvetítés vagy előadás).
  - AIDS, drogok (meghívott előadó).
  - A testnevelés órákon ezen a héten helyes testtartás, állóképességet fejlesztő gyakorlatokat végezzenek a tanulók – testnevelők.
  - Aktuális kiállítást szervezünk, amelyhez kapcsolódóan feladatokat kapnak a tanulók (pl.: fogápolás szokásai, biotermékek bemutatása, egészséges étkezés alapanyagai, stb.) – biológia tanár.
  - Kóstolót szervezünk – kiválasztott ételféleségekhez csoportosítva a bemutatott ételeket. Az alapanyagok beszerzéséhez szponzorokat keresünk (pl.. Tolnatej)
  - Az egészséges táplálkozásra nevelés mellett az esztétikára és a higiéniára is nagy hangsúlyt fektetünk – nevelők.
  - Pályázatok, versenyek: Helyileg és egyéb szervezetek által kiírt pályázatokon, versenyeken való indulás (pl.: rajz, sportversenyek, stb.) – szaktanárok.
- **Túrák, kirándulások**
  - Osztálykirándulások, Hon és Népismereti nap, kirándulások, országjáró szervezésénél arra törekszünk, minél több tájegységre jussanak el a tanulóink – osztályfőnökök.
- **Jeles napok:**
  - Föld napja:

Az iskola minden tanulója részt vesz a programban (gyűjtő munka, rajz – plakát, makett készítés, kiállítás szervezés, dekorálás, stb.).
Az elkészült munkákat ismeretszerzésre is felhasználjuk. Feladatokat oldanak meg a tanulók ezek tanulmányozásával – biológia tanár.
A többi jeles nap az iskola ÖKO munkatervében található.

- **Hulladékgyűjtés:**

Kapcsolódunk a községben folyó lomtalanítási akcióhoz, papírt gyűjtünk – DÖK vezetők, osztályfőnökök.

- **Madárvédelem:**

Téli madáretetéssel, odútelep létesítésével, gondozásával védjük a madarakat – Természetbarát szakkör.

- **Az iskolaudvar szépítése:**

Sziklakert, virágágyások, tuják gondozásával törekszünk a szebb környezet kialakítására – Természetbarát szakkör.

- **Folyosók, tantermek:**

Folyosó folyamatos, évszak szerint megfelelő dekorálása. - anyagköltség

A pedagógiai programhoz kapcsolódó**:** A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyi követelményei, az Erdei iskola program a Házirend mellékletében találhatók.

4. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések, záradékok

1. A pedagógiai Program érvényességi ideje

Az iskola 2023. szeptember 1-jétől szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program a szerint.
Ezen pedagógiai program határozatlan időre szól

2. A pedagógóia program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a tantestület folyamatosan vizsgálja.

Az iskolában működő szakmai munkaközösségek minden tanév félévében és év végén írásban értékelik a megfogalmazott általános célok, és tantárgyi célok megvalósulását.

3. Pedagógiai program módosítása:

A pedagógiai program módosítására az iskola igazgatója, a nevelőtestület tagja, a nevelők szakmai munkaközösségei, az iskolaszék, a szülői munkaközösség, az iskola fenntartója tehet javaslatot.
A pedagógiai programot és annak módosítását a hatályos 2011.CXC törvény (83§) g, alapján a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá.

4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

A pedagógiai program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
A pedagógiai program egy-egy példánya elérhető: az iskola fenntartójánál, az irattárban, a nevelői szobában, az intézményvezető helyettesnél, az intézményvezetőnél és a honlapon.

ZÁRADÉK

A pedagógiai program elfogadás és jóváhagyása

Az Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola nevelőtestülete 2023. augusztus 31-én megtartott nevelőtestületi értekezleten a pedagógiai programot egyhangú szavazással elfogadta, s a fenntartónak jóváhagyásra benyújtotta.
Az intézményvezető nyilatkozik arról, hogy a fenntartóra, működtetőre többletköltségeredményező új rendelkezéseket nem tartalmaz.

Őcsény, 2023. augusztus 31.

Őcsényi Perczel Mór Általános Iskola Tolna Megye ŐCSÉNY

Farkas Lászlóné
intézményvezető